Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 157 (7898). ● 24 август, 1982 йил ◆ СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ТРАКТОР АППАРАТЛАРИ СТАРТДА

ПИСКЕНТ районидаги «КПСС XXVI съезди» совхози пахтакорлари бу йил ғўзалларни машина теримига мослаб парвариш қилишга алоҳида эътибор бердилар. Йиллик нормадаги минерал ўғитлар барвақт бериб бўлиниб, август ойида ғўзаларга шарбат суви оқизилди.

Озуқага тўйинган ғўзалар бақувват ва серҳосил бўлиб ўсди, кўсаклар эрта тўлишди. Совхоз бош агрономи Ж. Жўраҳоловининг таъкидлашига қараганда бу йил пахта ҳосили аввалги йиллардагига нисбатан бир ҳафта илгари пишиб етилмоқда. Шунинг учун ҳам хўжаликда 25 августдан кечикмай ғўза баргини тўкишга киришиш режалаштирилган.

Ҳозирги кунда 15 та «ОВХ-14» трактор аппаратлари дефолиантлар сепишга шай бўлиб турибди. Бугун эрта учувчилар ҳам кенг «оқ олтин» далалари узра парвоз қилишни бошлайдилар. Хўжаликдаги мавжуд 71 та терим машинасининг юксак унум билан тўхтовсиз ишлаши ва терилаётган хом ашёнинг сифати дефолиациянинг қулай ҳамда муддатларда ўтказилишига боғлиқдир. Буни тўғри тушунган совхоз мутахассислари ва механизаторлари мавсумга ҳар томонлама жиддий тайёргарлик кўрдилар. 14 та бульдозер, 2 та автогрейдер ҳам ишга шай бўлиб турибди. Улар ёрдамида ўқариқлар, карталарнинг четлари текисланиб, терим агрегатлари учун қулай иш фронти очиб берилади.

— Машина теримини 15 сентябрдан кечикмай бошлаб, юбилей йилида давлатга камида 10 минг тонна «оқ олтин» етказиб берамиз, — дейди Ж. Жўраҳолов. — Бу бизнинг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига муносиб совғамиз бўлади.

А. САМАДОВ.

◆ ҲОСИЛ ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА САНОҚЛИ КУНЛАР ҚОЛДИ. МАШИНА ТЕРИМИНИНГ СУРЪАТИ, ПАХТАНИНГ СИФАТИ ДЕФОЛИАЦИЯНИ ТЕЗ ВА СОЗ УТКАЗИШГА БОҒЛИҚДИР. ◆ ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАР СОВЕТИ ТАВСИЯЛАРИГА ҚАТЪИЙ АМАЛ ҚИЛГАН ҲОЛДА МАВЖУД «ОВХ-14» ВА «ОВХ-28» АППАРАТЛАРИДАН ЮКСАК УНУМ БИЛАН ФОЙДАЛАНАЙЛИК. ◆ ҲАММА ЕРДА ҲОСИЛНИНГ ПИШИБ ЕТИЛИШИГА ҚАРАБ, ДЕФОЛИАЦИЯНИ ТАБАҚАЛАШТИРИЛГАН ҲОЛДА УТКАЗАЙЛИК ВА ҒУЗА БАРГЛАРИНИНГ ТЕЗ, ТЕКИС ТУКИЛИШИГА ЭРИШАЙЛИК. ◆ ДЕФОЛИАЦИЯ УТКАЗИШ ПАЙТИДА ТЕХНИКА ХАВФСИЗЛИГИГА ҚАТЪИЙ АМАЛ ҚИЛАЙЛИК. ОДАМЛАРНИНГ ЗАҲАРЛИ ДОРИЛАРДАН ЗАРАРЛАНИШИГА ЙУЛ ҚУЙИЛМАСИН. ◆ ДЕФОЛИАНТЛАР СЕПИЛГАН МАЙДОНЛАРДА УҚАРИҚЛАР ВА КАРТА ЧЕТЛАРИНИ ТЕКИСЛАБ, ТЕРИМ МАШИНАЛАРИ УЧУН КЕНГ ИШ ФРОНТИ ОЧИБ БЕРАЙЛИК.

ИШЧАНЛИК ВА ЖАНГОВАРЛИК РУҲИДА

ОБЛАСТИМИЗДАГИ 4229 та бошланғич, 4910 та цех партия ташкилоти ва 5061 та партия группалари ҳаётида шу кунларда муҳим воқеа содир бўлмоқда. Партия группаларида, цех партия ташкилотлари ва партия комитети бўлмаган бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтмоқда.

Навбатдаги ҳисобот-сайлов кампаниясининг ўзига хослиги шундаки, у КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини тўла-тўкис амалга ошириш, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига муносиб тайёргарлик кўриш, КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини, СССР Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ ҳаракати қизғин тус олган бир вазиятда бўлиб ўтмоқда.

Областимиздаги партия ташкилотлари партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмаларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамизга учинчи Ленин ордени топшириш пайтида сўзлаган нутқларида баён қилиб берилган вазифа ва тавсияларни амалга ошира бориб, меҳнаткашлар турли табақалари хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда сиёсий, меҳнат ва маънавий тарбиянинг бирлигига эришишга ҳаракат қилмоқдалар. Ленинча иш услуби ва методларини такомиллаштириш, қабул қилинган қарорларнинг ижроси учун қатъий кураш, маъмурият устидан назорат, коммунистларни ишлаб чиқаришнинг зарур участкаларига тўғри жойлаштириш, социалистик мусобақага намунавий раҳбарлик, иш сифати ва самарадорлигини ошириш каби ҳаётий масалалар тўғрисида чинакам ғамхўрлик кўрсатилмоқда.

Партия ташкилотлари етакчилигида областимиз меҳнаткашлари ярим йил ичида қатор ютуқларга эришдилар. Маҳсулотнинг умумий ҳажми, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлиги бўйича йил ярмига белгиланган планлар дуруст адо этилди. Етти ой мобайнида пландан ташқари ишлаб чиқарилган маҳсулотлар белгиланган социалистик мажбуриятларнинг ошириб бажарилишидан далолат бермоқда.

Деҳқонларимиз ва чорвадорларимиз эришаётган муваффақиятлар ҳам кишини қувонтиради. Бу борада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1982 йил пахта ҳосилини йиғиштириб олиш ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг пахта сифатини ошириш ҳақидаги йўл-йўриқларини бажариш тўғрисидаги қарори катта роль ўйнади. Зотан кўклам қийинчиликларига қарамай лафзи ҳалол заршуносларимиз бу йил ҳам пахтадан мўл ва эртаги ҳосил етиштиришга, давлатга камида 440 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга қатъий азму-қарор қилганлар.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми барча совет кишилари олдига янги-янги вазифалар қўйди. Партия чақириғига амалий иш билан жавоб беришга аҳд қилган областимиз меҳнат аҳли янги марраларни забт этишга ҳозирлик кўрмоқдалар. Партия ташкилотларининг ёрдами кўнгилдагидек бўлган ерларда, табиий, муваффақиятлар ҳам самарали бўлмоқда. Ҳисобот-сайлов кампаниясига тайёргарлик кўриш буни яққол кўрсатди. Ҳисобот-сайлов йиғилишларида ҳар бир участкадаги аҳвол чуқур таҳлил қилиниши, коммунистларнинг партиявий топшириққа нисбатан жавобгарлигини ошириш юзасидан зарур чораларни кўриш, коллектив тарбиясига эътибор беришни кучайтириш каби мавзуларда кенг фикр юритиш ғоят муҳимдир.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларига пишиқ-пухта ҳозирлик кўриш ва ўтказиш партия ташкилотлари диққат эътиборида турадиган биринчи галдаги вазифадир. Зеро, йиғилишларнинг юқори ғоявий ва ташкилий савияда ўтиши баайни шу масалага боғлиқдир. Бу борада В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсельмаш» заводи, Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати, Пискент пахта тозалаш заводи, Тошкент районидаги Навоий номли колхоз ва бошқа қатор партия ташкилотларида тўпланган тажрибаларни кенгроқ ёйиш фойдадан холи бўлмайди.

Айрим партия ташкилотлари сайлаб қўйиладиган органлар аъзоларини ва партиявий активларни ҳар бир партия ташкилоти ҳамда цех партия ташкилотига алоҳида-алоҳида бириктиб қўйишни кундалик ишда кўп қўлламоқдалар. Жойларда тузилган ҳисобот-сайловларни ўтказиш комиссиялари ҳам ишлаб чиқилган аниқ планлар асосида ҳаракат қилмоқдалар. Ҳисобот докладларини муҳокама қилиш давомида коммунистлар томонидан билдирилган фикр ва мулоҳазаларни эътиборга олган комиссияларнинг тавсияларидан қўлланма сифатида фойдаланаётган партия ташкилотлари ҳам тўғри иш қилмоқдалар.

Маълумки, ҳисобот доклади мажлиснинг умумий савиясини, коммунистлар чиқишларининг активлигини белгилайди. Докладнинг мазмунли ва таҳлилий бўлиши ҳар бир қисм бўйича тайёрланган маълумотларнинг аниқлик билан танлаб олинганлигига боғлиқдир.

Ҳисобот ва сайловлар давомида ёш коммунистлар ташаббускорлигини ошириш, уларнинг ишлаб чиқариш ва жамоат ишларидаги авангардлик ролини кучайтириш, улар томонидан партиявий топшириқларни виждонан бажарилишига эришиш масалаларига ҳам кўпроқ эътибор бермоқ керак.

КПСС XXVI съездида ўртоқ Л. И. Брежнев коммунистик қурилишнинг катта ва хилма-хил вазифаларини ҳал этишда бошланғич партия ташкилотлари роли биринчи даражали аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаган эди. Маъмуриятни назорат қилиш ҳуқуқига эга бўлган партия ташкилотлари бу ҳуқуқдан тўлиқроқ ва яхшироқ фойдаланишлари, ҳамма масалаларда, гап кадрлар хусусида бўлсин, хўжалик планларини бажариш тўғрисида ёхуд меҳнат аҳлининг моддий ва маиший шароитларини яхшилаш борасида бўлсин, юксак принципиаллик кўрсатишлари шарт.

Коммунистларнинг бурчи — партия группалари ташкилотчиларининг, цех ёки бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, партия бюроси фаолиятини атрофлича, ишчанлик ва талабчанлик билан таҳлил қилишдан иборатдир. Идеологик, сиёсий-тарбиявий ва ташкилий-партиявий ишларни янада такомиллаштириш учун нималар қилиш лозимлигини аниқлаб олиш жуда муҳимдир.

«Партия аъзолари белгиланган соатларда ўтириб, олдиндан тайинлаб қўйилган нотиқларнинг сўзини эшитиш учунгина йиғилишга келадиган бўлса, партия ташкилотларининг иши чинакам самарали бўлиши мумкин эмас. Ҳар бир партия комитетининг пленуми каби партия йиғилиши ҳам энг муҳим масалаларнинг ҳаммаси чуқур, жиддий муҳокама қилиниши лозим бўлган жойдир», — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев.

Барча партия ташкилотлари бу кўрсатмаларга қатъий амал қилишлари шарт. Ҳисобот ва сайловларга иложи борича кўпроқ коммунистларни жалб қилайлик, белгиланган ҳамма тадбирлар тўлиқ адо этилсин, маълум участкага жавоб берадиган ҳар бир коммунист ўзининг топшириғини белгиланган муддатда бажарсин.

Партия группалари, цех ва бошланғич партия ташкилотларини обрў-эътиборли, муносиб, ишни жонлантиришга қодир одамлар бошқаришига эришиш учун барча чораларни кўриш биринчи галдаги вазифадир.

Ҳисобот ва сайловлар партия ташкилотлари фаолиятининг жиддий кўриги, янада чиниқиш имтиҳонидир. Шаҳар ва район партия комитетлари бу муҳим кампанияни ўзларининг қатъий назоратлари остига олишлари керак. Областимиз партия ташкилотларида бўлаётган ва бўладиган ҳисобот сайлов йиғилишлари барча ташкилотлар жанговарлигини янада оширишга хизмат қилади, КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга оширишга, социалистик мусобақанинг самарадорлигини кўпайтиришга, ўн биринчи беш йиллик планлари ва мажбуриятларини сўзсиз бажаришга янги куч ва қувват бахшида этиши шубҳасиздир.

«КЎКОРОЛ»ЛИКЛАР ДЕФОЛИАЦИЯГА КИРИШДИЛАР

ЯҚИНДАГИНА кўм-кўк товланиб турган «Кўкорол» совхози пахтазорлари бугунги кунда оқдан либос кия бошлади. Дуркун ғўза тупларидаги бўлиқ кўсаклар лўппи-лўппи бўлиб очила бошлади.

Бу йил чўл пахтаси аввалги йилдагига нисбатан анча барвақт пишиб етилмоқда. Пахтазорларга терим агрегатлари олиб чиқиладиган кун яқин. Ҳозир хўжаликда йиғим-теримни кенг кўламда авж олдириб юбориш учун иш фронти тайёрлашга қизғин киришилган. Кўкоролликлар Бўка районида биринчилар қатори ғўза дефолиациясини бошлаб юбордилар.

— Биз бу муҳим агротехник тадбирни ўтказишга жиддий тайёргарлик кўрдик, — дейди совхоз директори Х. Абдиев. — Хўжалигимиз мутахассислари август ойининг ўрталарида далаларни бирма-бир текшириб, дефолиация ўтказиш графигини туздилар. Дефолиантлар барвақт келтириб қўйилди, техникалар тахт қилинди. Бу йил асосий майдонларни трактор аппаратлари билан дефолиация қиламиз. Бунинг учун 5 та «ОВХ-14» ва 3 та «ОВХ-28» аппаратлари бор. Ғўзанинг ривожига қараб, пахта табақалаштирилиб дефолиация қилинади. Чунки, пахта майдонларимиз ер рельефи жиҳатидан ҳар хил. Ҳозирги кунда кўсаклар шиғил очила бошлаган қир ерларда дефолиация ўтказяпмиз.

Ер рельефи, айниқса, учинчи бўлимда мураккабдир. Аксарият пахта майдонлари дўнг ва қияликлардан иборат. Бу эса механизаторлардан тажриба ва маҳорат талаб этади. Хўжалик мутахассислари шундай шароитда трактор аппаратларини бошқараётган Ойдин Ниёзов ва Одил Махмудовларнинг иш сифатини юқори баҳоламоқдалар. Масалан, О. Ниёзов 15 йилдан бери механизаторлик қилиб келаётир. У бу йил ОВХ-28 агрегатини биринчи марта бошқараётган бўлишига қарамай, уни тўла ўзлаштириб олди.

— Жуда кучли машина экан, — дейди О. Ниёзов. — Ҳар куни ўртача 30 гектар майдонга дефолиант сепишга улгуряпман.

3-бўлим совхоздаги илғор бўлимлардан бири ҳисобланади. Бу йил 532 гектар майдонга чигит экилган. Бўлимга Сарвар Искандаров раҳбарлик қиляпти. У Кўкорол даштларини ўзлаштириш учун биринчилар қатори бу ерга келган. Қисқа вақт ичида чўл жамоли кескин ўзгариб кетди. Илгари кимсасиз тўқайзор бўлиб ётган бу ерларнинг ҳар гектаридан эндиликда 30 центнердан ошириб пахта ҳосили олинаётир.

— Биз фақат юқори ҳосил учун эмас, балки хом ашёнинг сифатли бўлиши учун ҳам курашяпмиз, — дейди С. Искандаров. — Ҳосилнинг сифати эса кўп жиҳатдан дефолиациянинг қандай ўтказилишига ҳам боғлиқ бўлади. Ғўза барглари қанчалик тез ва тўла тўкилса, пахта шунчалик тоза терилиб, ишда унум юқори бўлади. Ўтган йилларда биз фақат карталарнинг четлари ва хонадонларга яқин бўлган майдонларнигина трактор аппаратларида дефолиация қилардик. Бу йил 400 гектар майдонни шу усулда дефолиация қилишни мўлжаллаяпмиз. Ҳар гектар майдондан 35 центнердан ҳосил олиб, унинг 90 процентини «пўлат этак»лардан тўкишга қарор қилганмиз.

Али Пошалиев бошқараётган 5-бўлим деҳқонлари ўз зиммаларига янада юксак мажбуриятлар қабул қилганлар. Улар юбилей йилида 610 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқдалар. Ҳозир асосий эътибор дефолиацияни сифатли ўтказишга қаратилган. Бу ерда ҳам 2 та трактор аппарати — «ОВХ-14» ва «ОВХ-28» ишлаб турибди. Бўлим механизаторлари камида 400 гектар майдондаги ғўза баргини ана шу аппаратлар ёрдамида тўкишни планлаштирганлар.

Совхоз бўйича бу йил 3100 гектар майдондаги ғўзанинг 1600 гектари трактор аппаратлари билан дефолиация қилинади. Аммо, ОВХ аппаратлари етарли бўлганида ҳамма майдонларга улар билан ишлов бериларди. Хўжаликдаги ҳар бир деҳқон бу усулнинг фойдали эканлигини жуда яхши билади. Биринчидан, бир марта дефолиант сепиш билан ғўза баргларининг тўла ва текис тўкилишига эришилади. Самолётларда эса икки марта ишлов беришга тўғри келади. Иккинчидан, дефолиантлар кам сарф бўлади. Учинчидан, самолётларга нисбатан анча арзонга тушади. Совхозда жорий этилган хўжалик ҳисоби системаси буни яққол исботлаган. Шунинг учун ҳам совхозда меҳнатнинг пировард натижасини ҳисобга олган ҳолда ҳар бир агротехник тадбир кам сарф-ҳаражат билан сифатли ўтказилади. Ҳозир дефолиацияни ҳам қисқа муддатда ўтказиб, терим агрегатларини сентябрнинг дастлабки кунлариданоқ пахтазорларга олиб чиқишни таъминлашга ҳаракат қилиняпти.

Кўкоролликлар бу йил ҳосилдорликни 6 центнерга ошириб, 35 центнерга етказиш мажбуриятини олишган. Етиштирилган жами пахтанинг камида 80 проценти машиналарда териб олинади. Пахта тайёрлаш халқ хўжалик плани 1 октябрда, социалистик мажбурият эса октябрь ойининг ўрталарида бажарилади.

В. ШАБАЛИН.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) бош агроном У. Бўсиноз, тракторчи И. Усмонов ва бош инженер У. Таъсирбоевлар; ғўзани дефолиация қилиш пайти.

А. Мальцев фотолари.

ОРБИТАДАГИ ТАДҚИҚОТЛАР

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ. (ТАСС). Космонавтлар Анатолий Березовой, Валентин Лебедев, Леонид Попов, Александр Серебров ва Светлана Савицкаялар «Салют-7» — «Союз Т-5» — «Союз Т-7» орбитал комплекси ичида планлаштирилган тадқиқот ва экспериментларни бажаришни давом эттирмоқдалар.

Ташриф экспедициясининг космонавтлари контрол медицина текширувидан ўтказилди. Комплекс яқинидаги атмосфера хоссаларини аниқлаш ҳамда станция хоналаридаги микроатмосфера параметрларини ўлчаш мақсадида техникавий экспериментлар ҳам ўтказилди.

Якшанбада орбитадаги иш куни эрталаб соат 9 да бошланиб ярим тунгача давом этди. Станция ичидаги системалар контрол қилинганидан кейин экипаж белгиланган ишларга киришди. Программага мувофиқ медицина текшируви, техникавий экспериментлар, телевизион репортаж ўтказилади.

Светлана Савицкаянинг вазнсизлик ҳолатига кўникиш даврида вестибуляр аппарати ва бош мияси сезгирлиги текшириб кўрилди, шунингдек велоэргометрдаги жисмоний машқларни бажариш вақтида юрагининг биоэлектрик активлиги тадқиқ этилди.

Леонид Попов билан Александр Серебровда «эхограф» эксперименти ўтказилди, шу эксперимент чоғида юрак функциясини характерловчи кўрсаткичлар аниқланади.

Асосий экспедициянинг экипажи станциянинг техникавий қарови билан шуғулланади, илмий аппаратларни эртаги ишларга тайёрлайди, тренажерларда жисмоний машқларни бошқаради.

Белгиланган учиш программасига мувофиқ Попов, Серебров ва Савицкая ўртоқлар Ерга «Союз Т-5» кемасида қайтиб тушадилар. Шу кемани қайтаришга тайёрлаш учун космонавтлар «Союз Т-7» кемасидаги ўриндиқларнинг индивидуал ложементларини ечиб олиб, уларни «Союз Т-5» кемасининг туширилувчи аппаратига ўрнатдилар.

Орбитадан берилган ахборотга ва телеметрия информацияси маълумотларига қараганда, «Салют-7» — «Союз Т-5» «Союз Т-7» илмий-тадқиқот комплексининг учиши планлаштирилган программага тўла мувофиқ равишда ўтмоқда.

Светлана Савицкая, Анатолий Березовой, Валентин Лебедев, Леонид Попов ва Александр Серебровларнинг кайфияти яхши.

НАВБАТ — МАЖБУРИЯТГА

ТОШКЕНТ РАЙОНИДАГИ К. МАРКС НОМЛИ КОЛХОЗ ДЕҲҚОНЛАРИ КАРТОШКА, САБЗАВОТ ВА МЕВА ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНЛАРИНИ МУДДАТДАН ИЛГАРИ БАЖАРДИЛАР.

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорлари ҳамда СССРнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш учун қизғин кураш бошлаган Тошкент районидаги К. Маркс номли колхоз деҳқонлари дастлабки меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Давлатга сабзавот, мева ва картошка сотиш йиллик планлари муддатидан илгари ортиғи билан адо этилди.

Ҳозирги кунгача 1750 тонна картошка, 8105 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштирилди. Шу жумладан, шаҳар аҳолисига 570 тонна ўрнига 985 тонна пиёз, 880 тонна ўрнига 959 тонна бодринг, 2760 тонна помидор ва бошқа турли хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари жўнатилди.

Колхоз далаларида сабзавот маҳсулотлари пешма-пеш пишиб етилмоқда. Ўз имкониятларини аниқ ҳисобга олган хўжалик деҳқонлари давлатга яна 500 тонна картошка, 200 тонна сабзавот маҳсулотлари сотиш юзасидан қўшимча мажбурият қабул қилдилар.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев 20 август куни Қримда МХРП Марказий Комитети Бош секретари, МХР Буюк халқ хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал билан учрашди.

Л. И. Брежнев ва Ю. Цеденбал ўртоқлар Совет Иттифоқи билан Монголиянинг социал-сиёсий ва иқтисодий ривожланиши тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар, икки томонлама муносабатларнинг энг муҳим масалаларини муҳокама қилдилар.

Совет-Монголия ҳамкорлиги йил сайин тобора чуқур ва сермазмун бўлиб қолмоқда. Иқтисодий соҳадаги алоқалар миқдор жиҳатидан ўсмоқда ва энг муҳими шуки, бу алоқаларнинг самараси ортиб бормоқда. Совет-Монголия корхоналари — «Эрдэнэт» комбинати ва «Монголсовцветмет» бирлашмаси муваффақиятли ишлаб турибди. Ўтган йили товар обороти юзасидан ўзаро олинган мажбуриятлар тўлагина эмас, ошириб ҳам бажарилди.

1976 йилдан бошлаб, яъни ҳар томонлама Совет-Монголия ҳамкорлиги программаси қабул қилинган пайтдан буён МХРда Совет Иттифоқининг ёрдами билан 185 та муҳим халқ хўжалик объекти ишга туширилди ва яна 160 дан ортиқ объект қурилиши кучайтириб юборилди. МХРнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш ва жойлаштиришнинг 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган бош схемасини ишлаб чиқишни ниҳоясига етказиш учун заминлар вужудга келтирилди.

Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбал Осиё ва Яқин Шарқдаги вазиятга катта эътибор бердилар. Бу районлар кучайиб бораётган халқаро кескинликдан четда қололмайди. Бу ерда халқлар жафо чекаётган кўпгина можароли вазиятлар сақланиб қолмоқда.

Яқин Шарқ неча ўн йиллардан буён тинчлик нималигини билмайди, урушлар ўртасидаги даврдагина қисқа танаффус бўлиб турди. Фаластин араб халқининг ҳозирги фожиаси, Ливан фожиаси Кэмп-Дэвидга ўхшаш битимларнинг табиий мантиқий оқибатидир. Яқин Шарқда мустаҳкам тинчликка Исроил ўзи учун танлаб олган сепарат битимлар орқали ҳам, талончилик, зўравонлик ва қирғинчилик йўли билан ҳам эришиш мумкин эмас. Можарони сиёсий жиҳатдан кенг кўламда адолатли бартараф қилишгина Яқин Шарқ она юрти бўлиб қолган барча халқларнинг ҳаётий ҳуқуқларини мустаҳкам равишда таъминлай олади.

Эрон билан Ироқ ўртасида давом этаётган уруш бу региондаги вазиятни хатарли равишда мушкуллаштиради ва ҳар икки мамлакатнинг манфаатларига шубҳасиз, зиддир. СССР ва МХР ана шу икки қўшни давлат ўртасидаги низоли проблемаларнинг сиёсий жиҳатдан ҳал этилишини табриклаган бўлур эди.

Совет Иттифоқи билан Монголия Хинди-Хитойдаги уч мамлакатнинг яхши ният билан яқинда қилган ишларини — Вьетнам қўшинлари қисмларининг Кампучия Халқ Республикасидан олиб кетилганлигини, АСЕАН мамлакатлари, Хитой ва бошқа қўшни давлатлар билан мулоқотни кучайтириш соҳасида кўрилган конструктив амалий тадбирларни мамнуният билан қайд этадилар.

Совет Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикаси шунга асосланадики, Узоқ Шарқ регионидаги давлатлар ўз муносабатларини фақат яхши қўшничилик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик принциплари асосидагина уюштира оладилар. Томонлар чинакам манфаатдор бўлган, нотўғри фикрлар ва ишончсизликдан воз кечилган тақдирда музокаралар йўли билан ҳал этилиши мумкин бўлмаган проблемалар йўқ.

СССР билан МХР вазиятни кескин равишда яхшилашга олиб борадиган йўлларни шу региондаги манфаатдор барча давлатлар билан биргаликда муҳокама қилишга тайёр эканликларини изҳор қиладилар. Бундан мақсад — халқларнинг социал-иқтисодий тараққиёт вазифаларини ҳал этишга кўпроқ эътибор бера олишлари учун имконият яратишдан ва ўз хавфсизлигини таъминлаш учун якка тартибда ва биргаликда куч-ғайрат сарфлашни жуда оз даражага келтиришдан иборат.

Ю. Цеденбал Л. И. Брежневнинг Тошкентда сўзлаган маълум нутқида Хитой тўғрисида айтилган фикрларга МХР тамомила қўшилади, деб таъкидлади.

Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбалнинг учрашуви самимий дўстона муҳитда ўтди ва қарашларнинг тамомила бирлигини кўрсатди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов қатнашди.

(ТАСС).

ЕМ-ХАШАК РЕЗЕРВЛАРИ

КАЛИНИН районидаги «Москва» колхозида собиқ маккажўхори далалари қўшимча ем-хашак манбаи бўлиб қолди. Бу ерда ҳосил ўриб-йиғиб олинганидан сўнг илдизи ва қолдиқ поялари машинада кавлаб олинди. Илдиз ва поялар тупроқдан тозаланиб, майдаланди ва ҳосил қилинган масса чорвага бериш учун асраб қўйилди. Шундай қилиб ҳар гектар ер ем-хашак тайёрловчилар учун яна 5 тоннадан дағал ем-хашак берди.

Ҳозир Калинин районининг ҳамма хўжаликлари шу тажрибадан фойдаланаяпти. Бу ерда шу йил илдиздан тайёрланган тўрт минг тоннадан кўпроқ дағал ем-хашак қишга ғамланмоқчи.

(ЎзТАГ).

СССР нинг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта!

42-ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК СОВЕТ ҚОЗОҒИСТОНИГА БАҒИШЛАНАДИ

▲ ҚОЗОҒИСТОН чўллари халқимиз иродаси билан эндиликда гуллаб яшнаган диёрга айланди. Ушбу тарихий суратда чўлни ўзлаштиришга келган ватандошларимизни кўриб турибсиз. Ўртоқ Л. И. Брежнев улар даврасида.

ТАСС фотохроникаси.

ҚАРДОШЛИКНИНГ БУЮК ҲАЁТБАХШ КУЧИ

Б. АШИМОВ,

Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси

БАРЧА совет кишилари каби Қозоғистон меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, СССРнинг Озиқ-овқат программасини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Марказий Комитет Пленумида сўзлаган ёрқин, ижодий руҳ билан йўғрилган докладини якдиллик билан маъқуллаб қизғин кутиб олдилар.

Республика меҳнаткашлари шонли юбилей — Қозоғистон Россияга ихтиёрий равишда қўшилишининг 250 йиллигини буюк рус халқи билан, мамлакатимиздаги барча қардош халқлар билан бузилмас дўстлик ва бирликнинг катта ва порлоқ байрами сифатида нишонладилар. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг табрикномасида республиканинг коммунистик бунёдкорликка қўшган хиссасига берилган юксак баҳо ва унинг Ленин ордени билан мукофотланиши баланд руҳ билан кутиб олинди. Бундан буён Қозоғистон ССР байроғида учта Ленин ордени, Октябрь Революцияси ва Халқлар Дўстлиги орденлари бор.

Совет Қозоғистонининг ташкил этилиши ва бунёдга келиши В. И. Ленин номи билан чамбарчас боғланган. 1920 йилнинг августида В. И. Ленин ва М. И. Калинин Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитети ва РСФСР Халк Комиссарларининг Автоном Қирғизистон (Қозоғистон) Социалистик Совет Республикаси ташкил этилганлиги тўғрисидаги тарихий Декретини имзоладилар. Қозоқ халқи илк бор кенг социалистик демократияга асосланган миллий давлат тузумига эга бўлди.

Советлар ҳокимияти йилларида Қозоғистонда ҳақиқатдан катта иқтисодий ва социал ўзгаришлар рўй берди. Мамлакатнинг ягона халқ хўжалик комплекси таркибий қисми бўлмиш қудратли саноат ишлаб чиқариш потенциали вужудга келтирилди. Бугунги кунда кучли ёқилғи-энергетика комплекслари, қора ва рангли металлургия, машинасозлик, химия саноати, енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва бошқа саноат тармоқлари республиканинг индустриал қиёфасини белгиламоқда.

Қозоғистондаги заводларнинг конвейерларидан тракторлар ва экскаваторлар, станлар, кон-шахта машина-ускуналари, автомат пресслар, эрозияга қарши ишлатиладиган машина-ускуналар, чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машиналари, рентген аппаратлари ва ўлчов приборлари, халқ истеъмол моллари тушмоқда. Республикада бутун 1920 йилда ишлаб чиқарилган саноат маҳсулоти ҳозир ярим кунга ҳам бормай ишлаб чиқарилмоқда, бир йилда ишлаб чиқарилган маҳсулот эса урушдан аввалги ҳамма беш йилликларда ишлаб чиқарилган маҳсулотдан беш баравар кўпдир.

Партия аграр сиёсатини изчиллик билан амалга ошириб бориш натижасида республика мамлакатнинг энг муҳим дон ва чорвачилик базаларидан бирига айланди. Қўриқ ерлар ўзлаштирила бошлагандан бери ялпи дон ҳосили 550 миллион тоннадан ошиб кетди. Бундан аввалги беш йилликка қараганда шу беш йилликда ўртача йиллик ишлаб чиқариш 27 процент, маҳсулот тайёрлаш 33 процент кўпайди, давлатга ҳар йили топширилаётган ғалла қарийб миллиард пудга етди.

Ерларни мелиорациялаш борасида кўп ишлар қилинди, замонавий гидротехник ва суғориш системалари қурилди. Деҳқончиликнинг янги бир соҳаси — шоликорлик вужудга келди. Ўртача йиллик шоли етиштириш 8 баравардан зиёд кўпайди ва бултур 600 минг тоннадан ошди. Совхоз ва колхозлар суғориладиган ерлардан анчагина қанд лавлаги, пахта, картошка, сабзавот, ҳўл мева ва узум ҳам олмоқда.

Ўзлаштирилган қўриқ ерлар чорвачиликни янада интенсив ривожлантириш учун қулай шароитлар яратди. Ҳозир бир йилда етиштирилаётган гўшт қаҳрамонона эпопея бошланишидан аввалгига нисбатан тўрт баравар кўпдир, шунингдек кўплаб сут, тухум ва бошқа ферма маҳсулотлари етиштирилмоқда. Совхоз ва колхозлар давлатга кўпдан-кўп қўй гўшти, қоракўл тери ва жун топширмоқда. Қозоғистонликлар қўйлар сонини 50 миллион бошга етказиш тўғрисида ўртоқ Л. И. Брежнев қўйган вазифани бажаришга алоҳида масъулият билан қарамоқда. Шу йил қўйбоқарларимиз 17 миллионта қўзи олдилар. Чорвачиликда ишларни механизациялаш, яйловларга сув чиқариш, озуқа базасини мустаҳкамлаш борасида муҳим тадбирлар амалга оширилмоқда. Чорвачилик комплекслари, паррандачилик фабрикалари, хўжаликлараро ташкилот ва бирлашмалар барпо этилди.

Шу беш йилликда ҳозир ишлаб турган ва ишлаб чиқариш кучлари кўпроқ рационал жойлаштирилишини таъминлаётган Қарағанда, Кустанай, Павлодар-Экибастуз, Олмаота, Қоратов-Жамбул, Манғишлоқ, Шарқий Қозоғистон каби ноёб территориал ишлаб чиқариш комплекслари янада ривож топади. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми 25 процент кўпаяди. Бунда маҳсулот кўпайишининг қарийб 90 проценти мавжуд қувватларнинг ўзидан олинади. Умумиттифоқ аҳамиятига эга бўлган база тармоқларни, аввало ёқилғи саноати ва энергетикани илдам ривожлантиришга асосий эътибор берилмоқда.

Павлодар — Экибастуз саноат энергетика комплексига ҳал қилувчи аҳамият берилмоқда. Ҳозир Экибастузда йилига 70 миллион тонна кўмир очиқ усул билан қазиб олинмоқда. Беш йиллик охирига борганда ҳавзадан қазиб олинадиган ёқилғи 84 миллион тонна, келгусида эса 170 миллион тоннага етади. Арзон Экибастуз кўмири асосида жами қуввати 20 миллион киловаттга борадиган бир қанча иссиқлик электр станциялари қурилмоқда. Дастлабки тўртта энергоблок ток бера бошлади. СССРнинг ягона энергосистемасида электр энергиясини юбориш учун жаҳон практикасида назири йўқ ғоят юқори кучланишли Экибастуз-Марказ электр линияси тортилмоқда.

Мамлакатнинг ёқилғи-энергия балансида қарийб 50 миллион тонна асосан коксланувчи қимматли кўмир қазиб чиқариладиган Қарағанда кўмир ҳавзаси, Манғишлоқ, Гурьев, Эмба, Актюбинск нефть конлари ва газ конлари, нефтни қайта ишлайдиган кучли корхоналар ва ишлаб турган электр станциялар муҳим роль ўйнайди.

Шу беш йилликда чўян, пўлат, прокат, қора ва рангли металл ишлаб чиқариш анча кўпаяди. Қарағанда металлургия комбинатида қурилаётган оқ тунуқа цехи ишга туширилгач, мамлакатда тайёрланувчи оқ тунука қарийб икки баравар кўпаяди. Темир, хром ва марганец рудаларини қазиш қувватлари орттирилади. Сариқ фосфор, минерал ўғит, пластмасса, машинасозлик, нефть химияси ва нефтни қайта ишлаш маҳсулотлари, цемент ишлаб чиқариш кўпаяди. Халқ истеъмол моллари 23 процент кўпаяди.

СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга Қозоғистон катта ҳисса қўшишга даъват этилган. Шу билан бирга дон етиштиришни янада кўпайтириш аввалгидек асосий вазифа бўлиб қолаверади. Шу беш йилликда ўртача йиллик ялпи дон ҳосилини 28—29 миллион тоннага, 1990 йилга бориб эса 30,5—31,5 миллион тоннага етказиш, гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш анча кўпайтирилиши керак.

Қишлоқ меҳнаткашлари ернинг ҳар бир гектаридан, айниқса, суғориладиган ерлардан, машиналар, ўғит, ем-хашакдан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, барча экинлар ҳосилдорлигини, чорва ва парранда маҳсулдорлигини кўпайтириш, бутун агросаноат фаолиятини яхшилаш борасидаги амалий ишларни авж олдириб юбордилар.

Қозоғистонни янги қурилишлар республикаси, деб аташлари бежиз эмас. Янги қурилишлар 19 областнинг ҳаммасида катта ўзгаришлар рамзи бўлиб қолди. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида 8 миллион сўмдан кўп капитал маблағлар ўзлаштирилди, юзтадан кўп муҳим ишлаб чиқариш қувватлари, қарийб 6 минг квадрат метр уй-жой, кўпдан-кўп мактаблар, мактабгача болалар муассасалари, касалхона ва поликлиникалар, маданий-маиший объектлар фойдаланишга топширилди.

Меҳнаткашларнинг бутун турмуш тарзида катта ўзгаришлар юз берди. Республика аҳолисининг ярмидан кўпи шаҳарларда яшамоқда. Бу шаҳарларнинг катта кўпчилиги советлар ҳокимияти даврида вужудга келди. Минглаб замонавий шинам совхоз ва колхоз посёлкалари бунёд этилди. Уларнинг ҳаммаси электрлаштирилган, шу беш йилликда эса улар газлаштирилиб бўлади. Қишлоқ аҳоли пунктларини сув билан таъминлаш проблемаси ҳал этилмоқда. Жами узунлиги 25 минг километрга борадиган водопровод ёткизилди. Кўпдан-кўп автомобиль йўллари ва темир йўллар қурилди. Ҳаво транспорти яхши ривожланди.

Ривожланган социализмнинг бунёдкорлик кучи илм-фан, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, маданият, халқ бутун маънавий ҳаётининг мисли кўрилмаган юксалишида ёрқин ифодасини топди. Улуғ Октябрга қадар саводхон аҳоли атиги икки процентни ташкил этган ўлкада энди Фанлар академияси, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик академиясининг Шарқ бўлими, ўнлаб илмий-тадқиқот муассасалари ишлаб турибди, умумий ўрта таълимга ўтиш амалга оширилди. 9 мингга яқин умумий таълим мактаблари, ҳунар-техника билим юртлари, 55 олий ва 238 махсус ўрта таълим ўқув юртлари ишлаб турибди. Халқ хўжалигида олий ва ўрта маълумотли 1 миллион 360 мутахассис банд. Бизда 10 минг кишига 33 врач тўғри келадики, бу рақам Ғарбдаги кўпгина ривожланган мамлакатлардагидан анча кўпдир.

Республикамизда буюк Совет Иттифоқидаги барча миллат ва элатларнинг вакиллари аҳил оила бўлиб яшаётганликлари ва ишлаётганликлари билан фахрланадилар.

Қозоғистон эришган улкан ютуқлар Советлар мамлакати муваффақиятининг таркибий қисмидир. Қозоғистонликлар партиянинг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига меҳнатда янгидан-янги ютуқлар билан кутиб олиш ҳақидаги даъватига жавобан КПСС XXVI съезди ва Қозоғистон Компартияси XV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, беш йиллик топшириқларини амалга ошириш учун матонат билан курашмоқдалар. Интернационал бурчга, қардош халқларнинг муқаддас дўстлигига содиқ қозоғистонликлар севикли Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини бундан буён ҳам мустаҳкамлашни энг муҳим вазифалари деб ҳисоблайдилар.

(ТАСС).

▲ ҚОЗОҒИСТОН ССР пойтахти Олмаота Совет Шарқининг энг йирик саноат, илмий ва маданий марказларидан бири ҳисобланади. Советлар замонида Олмаота шаҳри ниҳоятда ўзгариб кетди. Суратда: Олмаота шаҳридаги кўп қаватли «Қозоғистон» меҳмонхонаси. И. Будневич ва В. Сварцевич фотоси. (ТАСС).

РАҚАМЛАР ВА ФАКТЛАР КЎЗГУСИДА

★ Қозоғистонда советлар ҳокимияти ўрнатилгунига қадар электр станцияларининг қуввати ҳозирги тепловоз қувватидан ошмас эди. Бугунги кунда республика электр энергияси ҳосил қилиш юзасидан мамлакатда учинчи ўринга чиқди: ҳар йили 60 миллиард киловатт соатдан кўп энергия ҳосил қилинмоқда.

★ СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигида республика саноати маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан 1913 йилги даражадан 250 баравардан зиёд ошиб кетади. Улуғ Октябргача омоч асосий иш қуроли бўлган ўлка экскаваторлар, тракторлар, темирчилик-пресслаш ускуналари, прокат станлари, металлни қайта ишлаш станоклари ишлаб чиқармоқда. Бу маҳсулотлар дунёнинг 80 дан кўп давлатига экспорт қилинмоқда.

Республика рангли металлургиясининг маҳсулоти ғоятда сифатлидир. Усть-Каменогорск рухи, Балхаш ва Жезқазғон катод миси Лондондаги рангли металлар биржасида эталон сифатида рўйхатга олинган.

★ Қозоғистонда қардош республикаларнинг ёрдами билан 25 минг гектардан кўп бўз ерлар ва қўриқ ерлар ўзлаштирилди. Республика мамлакатнинг энг катта ғалла конларидан бирига айланди. Иттифоқда етиштирилаётган бақувват ва қимматбаҳо буғдой навларининг 70 проценти Қозоғистон зиммасига тушмоқда.

★ Қозоғистоннинг биринчи олий ўқув юрти-педагогика институти 1928 йилда очилган. Ўшанда унда 75 киши ўқир эди. Ҳозир республиканинг 55 олий ўқув юртида 250 мингдан кўп студент таълим олмоқда.

★ 1913 йил республика территориясида атиги 244 врач ва 393 фельдшер ишларди. Бугунги кунда Қозоғистонда 46 минг врач бор.

★ Қозоғистонда 20 мингдан ортиқ кутубхона ишлаб турибди. Уларнинг сони революциядан олдинги даврга нисбатан 67 марта кўпайди. Кейинги беш йилнинг ўзидагина 300 тадан кўп янги кутубхоналар очилди.

ПАХТА СИФАТИГА ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР

Йиғилишнинг бошланишига ҳали вақт бор. Шийпонга йиғилган колхозчилар теварак-атрофга бир-бир назар ташламоқдалар. Ҳамма ёқ саранжом-саришта. Шийпон пештоқидаги алвонлар оловдек товланиб турибди. Тахталарга бригада аъзоларининг бу йилги мажбуриятлари ёзиб қўйилган.

Бригада коллективи пахта ва бошқа экинлардан йил сайин мўл ҳосил олиб эл тахсинига сазовор бўлмоқда. Ўтган йили ҳар гектар майдондан 47,8 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Давлатга 5019 центнер пахта топширилди. Ҳосилнинг асосий қисми машиналарда териб олинди. Ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш, ички имкониятлардан унумли фойдаланиш туфайли пландаги 186,5 минг сўм ўрнига 282 минг сўмдан кўпроқ даромад қилинди.

Бу йилни ҳам бригада зафарли бошлади. Пилла тайёрлаш плани 180 процент адо этилди. Ҳар қути уруғдан 102 килограммдан ҳосил олинди. 3 гектар ердаги помидор ҳосили ҳам баракали бўлди. План 112 процент бажарилган бўлса-да, ҳали териб олинмаган ҳосил анчагина. Гектар бошига 100 тоннадан помидор топшириш мўлжалланмоқда.

Бригада коллективи асосий эътиборни пахта ҳосилдорлигини оширишга қаратмоқдалар. Бу йил 115 гектар ерга чигит экилган. Август ойини улар ҳосил тўплашда зарбдор ой деб эълон қилганлар. Агротехника қоидалари асосида парвариш қилинаётган ниҳоллар авжи баланд. Ҳозироқ бригада аъзолари ҳосил чўғини чамалаб кўриб, гектар бошига 50 центнердан ошириб сифатли пахта олишни дилга тугиб қўйдилар.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантиришда коммунистлар актив фаолият кўрсатмоқдалар. Улар ташаббуси билан бригадада беш йиллик топшириқни уч йилда бажариш юзасидан қимматли ҳаракат бошланди. Бу ташаббус эндиликда кўпгина бригадаларда қўллаб-қувватланмоқда.

Бригада цех партия ташкилотининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида ўтган даврда бажарилган ишларга якун ясалди, янги вазифалар белгилаб олинди. Докладчи цех партия ташкилоти секретари З. Саидов хўжалик ва тарбиявий ишларда актив қатнашаётган коммунистлар номини алоҳида тилга олиб ўтди. Ветеран пахтакорлардан Шерматов, Хўжамуродов, илғор сувчи Эргаш Мамиров каби коммунистлар мураббийлик ҳаракатида актив қатнашмоқдалар. Улар кейинги йилларда кўплаб ёшларга ўз касбларини ўргатдилар.

Ҳозир бригада коллективи сафига келиб қўшилаётган ёшлар сони анча кўпайган. Цех партия ташкилоти комсомоллар ўртасида катта тарбиявий ишлар олиб бормоқда. Ёшлар социалистик мусобақада ва жамоат ишларида фаол иштирок этмоқдалар.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Йиғилишда колхозчилар учун яратиб берилган маданий-маиший шароитлар, Озиқ-овқат программасини ҳал этиш йўлида кўрилаётган тадбирлар ҳам атрофлича таҳлил қилинди. Бригада дала шийпони колхоз бўйича ўтказилган кўрик конкурсда иккинчи ўринни эгаллади. Шийпон телевизор, радиоприёмник билан таъминланган. Колхозчилар дам олиш соатларини шийпонда кўнгилли ўтказмоқдалар. Уларнинг фарзандлари учун боғча ва ясли ташкил қилинган.

Шийпон ёнидаги фермада эса иккита сигир, 3 та новвос, 10 қўй боқилмоқда. Болалар ва колхозчилар учун сут-қатиқ шу фермадан чиқаяпти. Бригада томорқа хўжалигида эса резавор мевалар етилмоқда.

Музокарада қатнашган коммунистлар докладни яна ҳам тўлдирдилар.

— Туғилаётган янгиликларнинг ижодкори коммунистлар бўлишяпти,— деди бригада бошлиғи А. Бекмуродов.— Бу йил улар ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан териб олиш ташаббусини бошладилар. Ғўзалар ҳозир машинабоп қилиб парваришланмоқда. Чеканка юқори сифатли ўтказилди. Кўпгина майдонларга колхоз агротехника кенгаши ҳамда район агротехника совети тавсияси билан сифат белгиси берилди. Бригада ҳузурида кичик ферма ташкил қилингандан бери сут ва гўштга бўлган эҳтиёж тўла қондирилмоқда. Бу йил 2 тонна гўшт етиштиришга сўз берганмиз. Бу мажбурият албатта бажарилади.

Механизатор Х. Рўзибоев партиявий топшириқларни бажаришда активлик кўрсатаётган жамоатчи коммунистлар номини тилга олди. Улар ишлаб чиқаришда ҳам пешқадамдирлар. Х. Рўзибоевнинг ўзи мавсумда 150 тонна сифатли пахта териб бериш юзасидан янги мажбурият қабул қилди.

Коммунистлар ютуқларни таъкидлаш билан бирга ҳисобот даврида эътибордан четда қолган соҳаларни ҳам эслатиб ўтдилар. Партия сафларини илғор, жамоатчи ёшлар ҳисобига ўстириб боришга етарлича эътибор берилмади. Бундан ташқари йиғилишларда коммунистлар ҳисоботи камдан кам тингланди. Коммунистлар активлигини оширишда ҳисоб бериш формаси самарали таъсир кўрсатишини партия ташкилоти назарда тутиши керак. Бундан ташқари деворий газеталар, жанговар варақалар чиқариб туришга ҳам эътибор берилмаяпти. Ваҳоланки, ҳар бир янгилик газета орқали бригада аъзоларига тезроқ етиши мумкин. Дала ишларининг ҳар бир босқичида кимлар ғолиб чиққанлигини вақтида маълум қилиб бориш керак.

Ишлаб чиқаришнинг барча участкаларига партиявий таъсир ўтказиш устида ҳам алоҳида қайғуриш лозим. Қаерда коммунистлар актив ҳаракат қилсалар, ўша ерда нуқсонларга ўрин қолмайди.

Қабул қилинган қарорда коммунистлар ва барча меҳнаткашлар олдида турган вазифалар конкрет белгилаб олинди.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида Чиноз район партия комитетининг иккинчи секретари В. Г. Размаев иштирок этди.

Ҳ. СУЛАЙМОНОВ,
Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз.

▲ ЯНГИЙЎЛ пойабзал фабрикасининг илғор ишчиси Қўчқор Сулаймонов корхона пешқадамларидан саналади. «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтказилаётган социалистик мусобақада у доимо ғолибларга тенглашиб, ҳар сменада 500 жуфт пойабзални қолиплашга эришяпти.

А. Тўраев фотоси.

ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТИДА:

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР

ЁШЛАР—ИШЧИЛАР САФИГА

13-ихтисослашган ҳунар-техника билим юрти «Ўзбекхиммаш», «Чирчиқсельмаш» каби йирик корхоналар учун муносиб ишчи кадрлар тайёрлаб беряпти. Ўқувчилар битириш йилида шаҳар корхоналарида ишлаб чиқариш практикасидан ўтдилар, давлат имтиҳонларини топширдилар, ўқув юртини битирганликлари ҳақидаги диплом ва ўрта маълумот олдилар.

Яқинда ёшларни ишчилар сафига кузатиш маросими бўлиб ўтди. Кечага уруш ва меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш новаторлари, корхона вакиллари ҳам ташриф буюришди. Улар мустақил ҳаётга йўлланма олган йигит-қизларни чин қалбдан табрикладилар ва юртимиз фаровонлиги йўлида фидокорона меҳнат қилишга даъват этдилар.

Бу йил 277 йигит-қиз ҳунарли бўлиб корхоналар томон йўл олди. Ўқувчилар ҳунар ўргатган, билим берган устозларига самимий ташаккур изҳор этдилар.

ЎРИМ—ЙИҒИМ АВЖИДА

Областимиз ёш маккажўхорикорлари ҳаётида қизғин дамлар давом этмоқда. Улар бу йил 30 минг гектар ерга «каҳрабо дон» экиб мўл ҳосил етиштирдилар. Энди асосий эътибор етилган ҳосилни ўриб-йиғиб олишга қаратилган.

Шу кеча-кундузда маккажўхоризорларда 569 та «Херсонец» комбайнлари тиним билмай ишлаяпти. Бу агрегатлар 325 комсомол-ёшлар коллективига хизмат қиляпти. Ҳар бир комбайн кунига ўрта ҳисобда 3,1 гектар ердаги маккажўхорини ўриб, ҳосилини йиғиб беряпти.

Маккажўхорикорлар ўртасида ташкил этилган мусобақада Калинин, Ўрта Чирчиқ, Янгийўл ва Ғалаба районлари ёшлари яхши натижаларга эришмоқдалар. Тошкент районидаги «Тошкент» совхозининг С. Сайдилов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари бу йилги ўрим-йиғимда ҳаммадан олдинда бормоқда. Бригаданинг 80 гектар маккажўхоризори бор. Ҳозиргача ярим ҳосил йиғиштириб олинди. Гектар бошига ўртача 70 центнердан «каҳрабо дон» ҳосили йиғиштириб олинди. Улар яқин кунларда қолган ҳосилни ҳам йиғиштириб олиш учун курашмоқдалар.

ГАЗЕТА СОВРИНИ УЧУН

Бўстонлиқ район комсомол комитети район партия комитети ва район ижроия комитети билан ҳамкорликда Ғазалкентда физкультурачилар кунини ўтказди. Ёш кучларни район партия комитетининг секретари Н. В. Солдатова табриклади. Сўнг физкультурачилар паради бошланди.

Тантанали қисмдан сўнг спортнинг турлари бўйича қизиқарли мусобақалар бўлди. Айниқса, «Коммунизм учун» газетаси соврини учун ўтказилган футбол мусобақаси кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди. Унда «Хўжакент» совхози ва ойна заводи футболчилари ўзаро куч синашдилар. Учрашувда ғолиб чиққан ойна заводи спортчилари кубокни қўлга киритдилар.

Ўша куни районда физкультура ва спортни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшаётган йигит-қизларга ҳам район спорт комитети ва район комсомол комитетининг ёрлиқлари тантанали суръатда топширилди.

ТЕЖАМКОРЛИК— БОШ МАСАЛА

Тошкентдаги 103-автобаза коллективида тежамкорлик ҳаракати тобора кенг қулоч ёймоқда. Бу борадаги кўрсаткичлар социалистик мусобақанинг асосий бандларидан бирига айланган. Ойлик ҳамда квартал якунларига кўра социалистик мусобақа ғолиблари аниқланаётганда ёнилғи-мойлаш материалларидан, автошина ҳамда эҳтиёт қисмлардан тежаб-тергаб фойдаланишда қандай ютуқларга эришилганлиги ҳам ҳисобга олинади. Шунинг учун тежамкорлик ҳаракатига кўплаб янги ҳайдовчилар қўшилмоқдалар.

Шу йилнинг охиригача автобаза коллективи пландан ташқари 100 минг тонна халқ хўжалиги юкларини ташиб бериш, кўплаб эҳтиёт қисмлар ва автошиналарни тежаб қолишга қарор қилган. Шуниси диққатга сазоворки, бу шарафли ва масъулиятли вазифаларни бажаришда тажрибали ветеранлар барчага ибрат бўлмоқдалар. Улар ҳар борада илғорлик қилиб, янги ташаббусларнинг туғилишига сабабчи бўлмоқдалар.

В. Харковский, В. Вахобов, А. Орипов, О. Тожибоев сингари ҳайдовчилар ўтган етти ой ичида мунтазам социалистик мусобақа пешқадамлари сафида келдилар. Шу ўтган вақт ичида автохўжаликда 1800 сўмлик эҳтиёт қисмлар, 11 комплект автошиналар ҳамда 36 минг литр ёнилғи тежаб қолинди.

М. ЗАРИПОВ.

ОЙЛИК ИҚТИСОДИЙ ОБЗОР

МАЖБУРИЯТЛАР МУДДАТИДА БАЖАРИЛСИН

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи яқинлашгани сари ишлаб чиқариш коллективларининг меҳнат кўтаринкилиги, ғайрат-шижоати янада мавж ураяпти. Социалистик мусобақа байроғи тобора баланд кўтарилмоқда. Бу ватанпарварлик ҳаракати иштирокчиларининг сафи кенгайиб, унинг янги-янги формалари жорий қилинмоқда. Прогрессив технология ва илғор иш усуллари тобора кенг қўлланиляпти.

Шунинг учун ҳам экономикамизнинг етакчи тармоғи хисобланган саноатимиз ўн биринчи беш йиллик марраларини муваффақиятли эгалламоқда. Бирлашмалар ва саноат корхоналарининг коллективлари меҳнатда катта-катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Область статистика бошқармасининг индустриямиз меҳнаткашларининг шу йилнинг ўтган етти ойидаги ишлари якунлари ҳақида эълон қилган маълумотлари ҳам шундан далолат бермоқда.

Саноатчиларимизнинг КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди тарихий қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш йўлидаги фидокорликлари яхши самара бермоқда. Шу йилнинг етти ойлик маҳсулот реализация қилиш плани анча зиёдаси билан адо этилди. Бу соҳа бўйича эришилган натижа 102,2 процентни ташкил этди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи эса 103 процент қилиб адо этилди.

Саноатчиларимиз фаолиятининг асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлари ўтган йилдагига нисбатан сезиларли даражада ортди. Реализация ҳажмининг кўпайиши 5,6 процентни ташкил этди. Ишлаб чиқариш ҳажми 5,4, меҳнат унумдорлиги эса 4,1 процент ошди. Шуниси диққатга сазоворки, ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг бешдан тўрт қисмидан ортиқроғи унумдорлик ҳисобига таъминланди.

Областимиздаги кўпгина шаҳарлар ва районлар саноатчилари давлат планлари ва зиммага олинган мажбуриятларни тўла ва зиёдаси билан бажармоқдалар. Биргина Ангрен шаҳри корхоналари қўшимча 3,4 миллион сўмлик, Янгийўл шаҳри саноатчилари 2,6 миллион сўмлик, чирчиқликлар 3 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Оҳангарон шаҳрида қўшимча реализация қилинган махсулот миқдори 2 миллион сўмликни. Калинин районида 3,3, Тошкент районида эса 4,8 миллион сўмликни ташкил этди. Умуман областимиз бўйича эса пландагидан ташқари 80 миллион 314 минг сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди. Бу мажбуриятда назарда тутилганидан 23 миллион сўмлик кўпдир. Областимиздаги барча шаҳарлар ва районлар махсулотни реализация қилиш бўйича етти ойлик планни бажардилар, бундан фақат Оҳангарон райони мустаснодир.

Ҳали областимизда маҳсулотни реализация қилиш планини бажармаётган корхоналарнинг борлиги афсусланарли бир ҳолдир. Етти ойлик ишлаб чиқариш планини қатор корхоналар бажаришмади. Улар орасида «Чирчиқсельмаш» заводи, Чирчиқ ойна заводи, Оҳангарондаги «Сантехлит» заводи ва бошқа корхоналар бор. Жами бўлиб олти корхона реализация планини уддаламаган. Бунинг эвазига 1 миллион 859 минг сўмлик маҳсулот кам реализация қилинди. Ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини бажармаётган корхоналар сони янада кўп. Шуни айтиш кифояки, областимиз бўйича 11 корхона ишлаб чиқариш бўйича, 17 корхона меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича планни бажармади.

Асосий кўрсаткичлар бўйича ўтган йилги эришилган натижалардан ҳам орқага кетаётган корхоналар ҳамон анчагина бор. Ўнлаб коллективлар ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлиги, маҳсулот сифати бўйича қолоқликка йўл қўймоқдалар.

Бундай нуқсонларни бартараф этиш муҳим вазифадир. Бунга эришмоқ учун аввало, саноат корхоналари ва бирлашмалар коллективларининг ўтган етти ойдаги иш натижаларини чуқур таҳлил қилиш, мавжуд резерв ва имкониятлардан, ишлаб чиқариш ва асбоб ускуналар қувватларидан самарали фойдаланиш, иш вақтининг бирор дақиқаси ҳам бекор ўтишига йўл қўймаслик лозим. Бундай резервлар ва имкониятлар эса барча корхоналарда етарлича бор. Ҳамма ишчи-хизматчиларнинг куч-ғайрати ва ижодий изланишини шу мақсадга йўналтириш керак.

Хўжалик йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаш, СССР ташкил этилганлигининг қутлуғ санасини муносиб нишонлаш учун қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш керак. Бунинг учун аввало социалистик мусобақа кўламини кенгайтириш, ишлаб чиқариш илғорларини моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг янги-янги формаларини қўллаш, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усулини оммалаштириш, йил бошида белгиланган ташкилий-техникавий тадбирларни ўз вақтида амалга ошириш, бу билан ишлаб чиқариш жараёнларининг механизация даражасини ошириш, қўл меҳнати сарфини камайтиришга эришиш даркор.

Жойлардаги партия, касаба союз ташкилотлари, хўжалик органлари ҳар бир ишлаб чиқариш коллективи планлар ва социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариши учун қулай шароитларни вужудга келтиришлари, меҳнат коллективлари зиммасига юклатилган вазифаларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлашлари лозим. Илғорлар тажрибасини кенг ёйиш, ишлаб чиқариш маданиятини ҳар томонлама ошириш лозим. Индустриямиз барча тармоқларининг бир маромда тараққий этишини таъминлаш саноатчиларимизнинг муқаддас бурчи ҳисобланади. Улар ана шу бурчни шараф билан уддалашлари керак. Бунинг учун зарур бўлган барча ишларни амалга оширишлари талаб этилади. Ҳеч шубҳа йўқ-ки, етти ойлик давлат планлари ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарган индустриямиз ишчи-хизматчилари она-Ватанни бундан буён ҳам катта-катта меҳнат зафарлари билан хушнуд этадилар.

Юқорида айтганимиздек, областимиз индустрияси ходимлари меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, фойда олиш бўйича давлат планларини муваффақиятли уддаладилар. Пландагига қўшимча 8 миллион 832 минг сўмлик фойда олинди. Шу йилнинг етти ойи давомидаги иш якунлари ҳақидаги статистик маълумотлар саноатчиларимиз фаолиятида ютуқлар қатори камчиликлар ҳам содир бўлганлигини яққол кўрсатиб турибди. Агар ана шу нуқсонлар содир бўлмаганида уларнинг иш кўрсаткичлари янада салмоқлироқ бўларди.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — УМУМХАЛҚ ИШИ

КОМСОМОЛЛАР ОЛДИНДА

БАРЧА совет кишилари қатори Ғазалкент сут заводи коллективи ҳам КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш, СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга ҳисса қўшиш учун резерв ва имкониятларни ишга солмоқда.

Завод коллективи йил охиригача аҳолига кўплаб сут маҳсулотлари етказиб беришни планлаштирган. Ўтган биринчи ярим йиллик плани анча ошириб бажарилди. Пландаги 3750 тонна ўрнига 5100 тонна сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Бу муваффақиятларни қўлга киритишда айниқса завод комсомол-ёшларининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари зиммадаги топшириқларни мунтазам ошириб бажариш, аъло сифатли маҳсулот тайёрлашда намуна бўлишмоқда. М. Йўлдошева, С. Ҳамидова, Д. Мирзоитова, И. Абдеева каби оловқалб қизлар шахсий топшириқларини 1,5—2 бараварга етказиб адо этишяпти.

Заводда янги цех қурилиши давом этяпти. 1983 йилда у ишга туширилгач мороженое, бринза, пакетланган сут, қаймоқ ва бошқа янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш имкониятига эга бўлинади.

Б. ЙЎЛДОШЕВА.

▲ БЎКА районидаги боғдорчилик ва узумчиликка ихтисослашган «Гулистон» совхози ишчилари юбилейолди меҳнат вахтасини қизғин давом эттирмоқдалар. СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган боғбон ва соҳибкорлар бу йил давлатга 550 тонна мева, 800 тонна узум ва 3000 тонна қовун-тарвуз топшириш мажбуриятини олишган. Айни кунларда совхоз боғларида ва полиз пайкалларида маҳсулотлар ғарқ пишиб етилган.

Суратларда: (чапдан) тарвуз ҳосилдорлигини гектар ҳисобига 25 тоннага етказишга сўз берган тажрибали полизчи А. Жўраев; совхознинг илғор ишчиси Ч. Мирзаева ва бўлим бошлиғи И. Абдуллаевлар шафтоли ҳосилини кўздан кечирмоқдалар.

Ж. Тўраев фотолари.

ҲАР ҚАРИЧ ЕРДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТЛАРИ

ТОШКЕНТ область хўжаликларида оралиқ озуқа экинлари майдони йил сайин кенгайиб бормоқда. Бу йил жавдар, сули, арпа, перко, рапс майдони 30 минг гектардан ошади.

Оралиқ экинлар ўзининг биологик хусусияти, вегитация даври, совуққа чидамлилиги, экиш муддатлари, ҳосилдорлиги жиҳатидан бир-биридан кескин фарқ қилади. Бири кузги бўлса, иккинчиси баҳорги, яна бошқалари эса ҳам кузги, ҳам баҳорги ҳисобланади. Шунинг учун кўп хўжаликларда уларни экишда бир қатор хатоликларга йўл қўйилмоқда. Экин турлари тўғри танланмайди, экиш нормалари, усуллари, муддатлари аниқ белгиланмайди. Хоҳлаган вақтда яъни августдан бошлаб, ҳатто декабрь ойларида ҳам экаверадилар. Кузги навни баҳорда экиш ва аксинча ҳоллар учраб туради. Оқибатда катта-катта майдонларда тўлиқ кўчатлар олинмайди, ҳатто уруғ жуда сийрак униб, майдонлар бўш қолиб кетади.

Перко, рапс, «Вахш-116» навли жавдар, «Вахш-34» арпаси, «Вахш-109», «Вахш-110» сули навларини экиш муддатлари ва усуллари, уруғ нормалари кўпгина хўжаликларга маълум эмас. Шунинг учун, ТИИИМСХ институти деҳқончилик кафедрасида олиб борилган кўп йиллик кузатишларга ва айрим хўжаликларнинг тажрибасига асосланиб оралиқ экинларни экиш, парвариш қилиш ва ҳосилини ўриб йиғиб олиш юзасидан тавсиялар бермоқчимиз.

ПЕРКО — кузги оралиқ озуқа экини ҳисобланади. Кўкпояси сувли, ширали бўлгани учун барча мол ва паррандалар иштаҳа билан истеъмол қилади. Экиш муддати августнинг иккинчи ярмидан бошланиб октябрнинг иккинчи ярмигача давом этади. Августда экилган перко ноябрда биринчи ўримга келади. Бу вақтда унинг бўйи 60—80 сантиметр бўлиб, гектаридан 200—270 центнер кўк масса йиғиштириб олиш мумкин.

Перко баҳоргача яна ўсиб апрель ойининг биринчи ўн кунлигида бўйи 120—160 сантиметрга етади. Шу даврда иккинчи марта ўриб олинади. Агар октябрда экилса, баҳорга чиқиб бир марта ўриб олинади. Ҳосилдорлик 420—460 центнерни ташкил этади.

Перко жуда серсув экин бўлиб, танасида сув 80—85 процентгача етади. Шунинг учун уни «Вахш-116» навли жавдар, «Вахш-34» навли арпа билан қўшиб экиш маъқул. Уларнинг вегитация даври бир-бирларига тўғри келади.

Перкони кечки бошоқли экинлар билан қўшиб экиш ярамайди. Уларнинг ўсиши ва ривожланиши перкодан 20—25 кун кечки бўлади. Перко тез ўсганлиги сабабли уларга соя солади, ўсишдан тўхтатади ва ҳосилдорликка салбий таъсир қилади.

РАПС — ҳам экиш муддати жиҳатидан перкодан фарқ қилмайди. Биринчи ўримда 240—300 центнер, баҳорда, иккинчи ўримда 360—420 центнердан ҳосил беради.

«ВАХШ-116» навли жавдар — ҳам кузги, ҳам баҳорги бўлиб, тез пишар, кўп ўримли ҳисобланади. Ўрта Чирчиқ, Коммунистик ва Янгийўл районлари хўжаликларида кўпроқ тарқалмоқда. Экиш муддати августнинг иккинчи ярмидан бошлаб октябрнинг биринчи ярмига тўғри келади. Августда экилганда 4—5 кунда униб чиқади, тез ўсиб, 50—55 кунда бошоқлайди. Октябрнинг иккинчи ярмида бўйи 80—120 сантиметрга етиб, кўкка едириш учун ўришга киришилади. Ўрилган майдонларга тезда 100—120 килограммдан азотли ўғит бериб суғорилса, яна тез майсалайди ва куз-қиш мавсумида иккинчи марта ўриб олиш мумкин бўлади. Баҳорда, апрелнинг бошида учинчи марта ўриб олинади. Сентябрь — октябрда экилганда ҳосил фақат баҳорда йиғиштириб олинади.

Шундай қилиб кузда экилган «Вахш-116» навли жавдар 2—3 марта ўриб олинганда 600—810 центнердан кўк масса беради. Бу жавдар баҳорда бошоқ кўрсатиш даврида ўриб олинса, яна тезда қалин кўкариб, 25—30 кунда бўйи 75—90 сантиметр бўлиб бошоқлайди. Бу майдонларни уруғчилик учун қолдирса ҳам бўлади. Лекин ҳар бир ўримдан сўнг 100—120 килограммдан азотли ўғит бериб, кондириб суғориш керак бўлади. «Вахш-116» навли жавдарни сийраклашиб қолган 2—3 йиллик бедапояларга экилса яхши натижа беради. Бунинг учун август — сентябрь ойларида беданинг навбатдаги ўримини ўтказгач, дарҳол чизелланади ва уруғ сепилади. Кеч куз ва эрта баҳорда кўк масса кўпайиб бедапоялардан янада самарали фойдаланилади.

Шунингдек, бу жавдарни куз ва эрта баҳорда беда билан қўшиб экса яхши самара беради. Эрта баҳорда, мартнинг бошида экилса, майнинг иккинчи ярмида бошоқлайди. Бу майдонлар кўк озуқа, пичан, сенаж, ўт уни сифатида ишлатилиши мумкин ёки уруғлик учун қолдирилади.

КУЗГИ ЖАВДАРЛАР — октябрнинг биринчи ярмида экилади. Фақат баҳорда, 25 апрелдан кейин бир марта ўриб олинади. Ҳосилдорлик 320—400 центнерни ташкил қилади.

«ВАХШ-34» навли арпа 1—15 октябрь оралиғида экилади. Оддий арпаларга нисбатан тез пишар ва серҳосил. Мартнинг охирида бошоқлайди ва 230—345 центнердан кўк масса беради. Уни эрта баҳорда ҳам экса бўлади. Бунда апрелнинг охирига бориб бошоқлайди. Ўриб олингач, яхши кўкаради. Икки-уч йиллик бедапояларга ва янги беда билан қўшиб экса яхши самара беради.

«ВАХШ-110» навли сули — ёзда ва баҳорда (июль-август ва феврaль-март ойларида) экиш учун мўлжалланган. Тезпишар. Униб чиққач, 52—57 кунда рувак чиқаради. Ёзда экилгани 380—450 центнердан кўк масса бериб, куз ва қишда молларга едирилади. Сўнгра бу майдонлар ҳайдаб ташланади. Баҳорда экилганда майнинг ўрталарида рувак чиқара бошлайди ва 350—480 центнердан ҳосил беради.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бир хўжаликда оралиқ экиннинг бир ёки икки турини экиш камлик қилади. Уларнинг бир нечи тури ва навларини ҳар хил муддатларда экиш мақсадга мувофиқдир. Шунда улар кетма-кет пишиб етилиб молларни узоқ муддат кўк масса билан таъминлаб туриш имконига эга бўлинади. Иккинчидан эса экиш, ишлов бериш ва ўриб-йиғиб олишда шошиб қолинмайди.

Областимизда истиқболли оралиқ озуқа экинлари уруғининг етишмаслигини ҳам ҳисобга олиш лозим. Келгусида барча хўжаликлар ўзлари учун уруғлик тайёрлашни ҳозирдан планлаштиришлари керак бўлади. Уруғлик тайёрлаш учун алоҳида майдон ажратиш шарт эмас. Кузда ёки баҳорда беда экиладиган майдонларга қўшиб экса бўлаверади.

Оралиқ экинлари соф ҳолда экилганда ҳар гектарига 110—120 килограмм жавдар, 130—140 килограмм арпа, 100—120 килограмм сули, 8 килограмм перко, 10 килограмм рапс уруғи сарфланади.

Оралиқ экинларини экиш учун плуг билан ер ҳайдаш шарт эмас. Культивация билан юмшатиб, сўнг уруғ сепилса, ариқ олиб дарҳол суғорилса кифоя. Уруғлик СУН-47 маркали дон-ўт ёки СД-24 маркали оддий дон сеялкасида экилади. Экиш билан бир вақтда гектар ҳисобига 50—70 центнердан азотли ва 70—100 центнердан фосфорли ўғит берилиши шарт. Сўнг 60 ёки 90 сантиметр кенгликда эгатлар олиниб, дарҳол суғорилади.

М. ПИРМАТОВ,
ТИИИМСХ деҳқончилик кафедраси доценти, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати.

ПИСКЕНТ РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ХАТ ВА АРИЗАЛАР — ЭЪТИБОРДА

Район ижроия комитети меҳнаткашларнинг хат ва аризалари билан ишлашни яхшилашга эътиборни кучайтирмоқда. Махсус қабул кунларида депутатлар ва ижроком раҳбарлари гражданларнинг талаб ва илтимосларини тинглаб, ҳал этмоқдалар.

Сўнгги олти ой мобайнида турли мазмундаги хат ва аризаларнинг 32 таси ижобий ҳал этилди, қатор сўровларга аниқ жавоб берилди.

ДЕПУТАТЛАР ҲИСОБОТИ

Депутатларнинг сайловчилар билан учрашиб, жамоатчилик ва ишлаб чиқариш фаолияти тўғрисида ҳисобот бериши яхши анъанага айланиб боряпти. Ҳозиргача юз нафар депутатнинг ҳаммаси ўзи сайланган округ аҳолиси ҳузурида наказларнинг қай тарзда бажарилаётганлиги тўғрисида ахборот берди.

Депутатлар ҳисоботи ижроия комитет кенгашлари ва маҳаллий Советлар сессияларида ҳам муҳокама этилмоқда. Жумладан район Советининг сўнгги сессиясида депутатлардан А. Зокиров ва В. Фудченколарнинг депутатлик вазифалари ва жамоат топшириқларини қандай бажараётганлиги тўғрисидаги маълумотлари тингланди.

ГРУППАЛАР ҲИССАСИ

Корхона ва қурилиш ташкилотларида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашда халқ вакилларидан ташкил топган 82 та группа ва пост аъзоларининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Эндиликда улар бевосита ишлаб чиқариш масалаларидан ташқари меҳнаткашлар учун зарур шарт-шароитлар яратиш, кишиларнинг хат ва аризаларини ижобий ҳал этишда ҳам фаоллик кўрсатмоқдалар.

Халқаро ҳаёт

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ. (ТАСС). Фаластинликларнинг қуролли қисмларини Ғарбий Байрутдан олиб кетиш тўғрисидаги узил-кесил аҳдномани ишлаб чиқиш тугаллана борган сари Исроил раҳбарлари ўз қўшинларини яқин орада Ливандан олиб чиқиб кетмаслик ва бу мамлакатни оккупация қилишни давом эттириш ниятида эканлиги тўғрисида тобора дангал гапирмоқдалар. Мудофаа министри Шарон ҳатто Исроил ўз қўшинларини Ливаннинг шимолига ва христианлар яшайдиган қисмига юбориб, бу оккупацияни кенгайтиради, деди. Бу ерда таъкидлаб ўтилишича, фалангистларнинг муайян кучлари Исроилнинг шу сиёсатига ёрдам бермоқда.

Агрессор Ливандаги турли сиёсий кучларга нисбатан найранг ишлатишни давом эттириб, Исроил томонидан қўйиладиган шартлар асосида у билан сепарат сулҳ шартномасини имзолайдиган кишиларни мамлакат раҳбарлигига кўтариш учун уринмоқда.

Байрутнинг ғарбий қисми кўчаларида пайдо бўлган жуда кўп плакат ва транспарантлар Ливан территориясининг анчагина қисми исроиллик босқинчилар оёғи остида қолган бир пайтда президент сайловини уюштириш йўлидаги уринишларни қоралайди.

Америка—Исроил томони билан Ливан-Фаластин томони ўртасида тузилган аҳдномани амалга ошириш масаласига келганда шуни айтиш кераки, Ливан ташқи ишлар министри Ф. Бутрос ҳар икки томон кучларини бир-биридан йироқлаштирадиган кучлар составига кирган 350 француз ҳарбий хизматчиси 21 августда Байрутга келди. Ўша куниёқ Фаластин жангчиларини эвакуация қилиш бошланди. Франция президенти Ф. Миттеран яқинда шу гапларни айтди: ана шу кучлар Фаластин озодлик ташкилоти ва Исроилнинг розилиги билан Ливан ҳукуматининг илтимосига кўра вужудга келтирилди. БМТнинг кузатувчилари бу кучлар билан алоқа боғласа ҳам БМТ қарорининг уларга дахли йўқ. Шу муносабат билан президент айтдики, ана шу томонларнинг бири — Ливан, Фаластин озодлик ташкилоти ёки Исроил ўз қарорини ўзгартирадиган бўлса, француз қўшинлари Ливандан чиқиб кетади. Франция БМТни четлаб, АҚШ билан биргаликда (маълумки, АҚШ Исроилнинг агрессиясига ёрдам бермоқда) тузилаётган кучларда қатнашаётганлиги учун танқид қилиниши эҳтимоли борлигига йўл қўймасликка уриниб, Миттеран ҳозирги шароитда Франция 500 минг аҳолиси бўлган шаҳарни қутқазиш учун бундан бошқача йўл йўқ ва Франциянинг ҳаракатлари Ливандаги вазиятни сиёсий жиҳатдан бартараф қилиш борасидаги умидларни сақлаб қолиш мақсадини кўзда тутади, деган фикрни зўр бериб илгари сурди. Илтимос қилиб сўраганларида, деди у, Франция можарони сиёсий жиҳатдан бартараф қилишда қатнашишга тайёрдир.

Фаластин ахборот агентлиги ВАФА қуйидагиларни таъкидлайди: Тель-Авив Фаластин қаршилик ҳаракати ва Ливан миллий ватанпарвар кучлари бирлашган отрядларининг қаҳрамонона қаршилигини енгишга қодир бўлмай, қамал ичидаги Байрут ҳимоячиларининг эвакуация қилиниши учун розилик беришга мажбур бўлди.

Исроил авиацияси, артиллерияси, ҳарбий денгиз флоти кемалари Ғарбий Байрут турар-жойларини ўққа тутган чоғида кўплаб болалар, кексалар, аёллар қурбон бўлди, уйлар вайрон қилинди. Суратда: портлаш натижасида қаттиқ яраланган болани кўриб турибсиз.

ВАФА — ТАСС фотоси.

Г. ШМИДТ СУҲБАТИ

БОНН. ГФР канцлери Г. Шмидт Ғарбий Германиядаги «Норддойчер рундфунк» радиостанцияси мухбири билан суҳбатда Ғарбдаги муайян доираларнинг социалистик мамлакатларга қарши «савдо уруши» бошлаганлигини, шунингдек, АҚШ маъмуриятининг Ғарбий Европадаги ўз иттифоқчиларига тазйиқ қилиш сиёсатини қоралади.

Г. Шмидт жумладан, Сибирь-Ғарбий Европа газ қувури қурилишига нисбатан АҚШнинг камситувчи тадбирлари Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатларнинг манфаатларига жиддий зарар етказди, деди.

Ғарб экономикаси «пастга қараб кетаётганлиги» факти «ҳаммага қарши савдо уруши» бошлашга сабаб бўлмаслиги керак, деб таъкидлади ГФР канцлери. «Буларнинг ҳаммаси 1931—1932 йилларни», яъни бутун капитал дунёси ўз тарихида энг чуқур иқтисодий тангликни бошидан кечирган вақтларни эслатади, деди Г. Шмидт.

(ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МИЛЛИЙ КУНИ

ИЗМИР. 51-халқаро Измир ярмаркасида Совет Иттифоқи миллий куни ўтказилди. Бу кун СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги белгиси остида ўтди.

Совет экспозицияси мамлакатнинг 60 йиллиги тарихида эришган муваффақиятларни таърифлайди. 12 мингдан кўп экспонат томошабинларни совет халқи ҳаётининг турли жиҳатлари билан, у яратган илғор техника, станоклар, асбоб-ускуналар билан таништиради.

(ТАСС).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

✦ ХАНОЙ. Вьетнамда Вьетнам-Афғонистон дўстлиги жамияти ташкил этилди. Вьетнам Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат, ирригация министри Нгуен Кань Зинь бу жамиятнинг раиси бўлди.

Жамият тузилишига бағишланиб ўтказилган митингда чет мамлакатлар халқлари билан дўстлик ва бирдамлик Вьетнам комитетининг бош секретари Чан Хоай Нам нутқ сўзлади. У айтдики, жамиятнинг фаолияти икки мамлакат халқларининг қардошларча дўстлиги, жанговар бирдамлиги кенг ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшади.

✦ БРЮССЕЛЬ. Исроил агрессиясига дучор бўлган Фаластин ва Ливан халқлари билан оммавий бирдамлик митинги Льеж шаҳрида бўлиб ўтди.

Митингда Фаластин озодлик ташкилотининг вакиллари, Байрутда ва Ливаннинг бошқа районларида бўлган Бельгия врачлари сўзга чиқдилар.

Нотиқлар халқаро ҳуқуқнинг барча нормаларини поймол этган Исроилнинг ҳаракатларини қораладилар. Исроил қўшинларини дарҳол Ливандан олиб чиқиб кетишни талаб этдилар. Улар Фаластин араб халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва мустақил давлатни вужудга келтиришдан иборат дахлсиз ҳуқуқлари қондирилмай туриб, Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик ўрнатиш мумкин эмас, деб таъкидладилар.

✦ КОНАКРИ. Гвинея тарихида биринчи миллий педагогика институти ҳукуматнинг қарори билан ташкил этилди. Келгусида педагогика фанлари академияси намунаси бўлган янги муассаса маориф соҳасида кенг кўламда илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши керак. Жумладан, таълимнинг янги формалари ва методларини, ўқув-методика ҳужжатларини, дарсликлар ва ўқув қўлланмаларини тайёрлаш, шунингдек педагоглар ҳамда маориф ходимларининг малакасини ошириш — бу муассасанинг вазифасидир.

✦ МАНАГУА. Миллий уйғониш ҳукумати раҳбар кенгашининг координатори Даниэль Ортега Никарагуага қарши қуролли агрессия хавфи пайдо бўлганлиги муносабати билан бирликни мустаҳкамлашга даъват этди. У Никарагуа пойтахтининг ишчилар кварталида бўлиб ўтган митингда нутқ сўзлади.

Д. Ортега Америка сенати Рейган маъмуриятининг Марказий Америка ишларига ҳарбий аралашишга йўл очган иғвогарлик руҳидаги резолюцияни қабул қилган бир шароитда Сандиночи халқ милицияси отрядларининг фаолиятида никарагуаликларнинг актив иштирок қилиши катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди.

✦ ТОКИО. Япония оролларининг милитарлаштирилиши уруш кулфатларини кўпайтирибгина қолмай, ҳозирнинг ўзидаёқ кишиларнинг ҳаётига реал хавф туғдирмоқда. Жумладан, ўтган йили Наха аэропорти районида келиб чиққан 280 та авария ҳарбий самолётларнинг учиши натижасидир. Транспорт ишчилари касаба союзлари Япония федерацияси маҳаллий бўлимининг докладида шу факт таъкидлаб ўтилган.

✦ АДДИС-АБЕБА. Мустақил Африка мамлакатлари халқаро империализм ва реакциянинг муттасил давом этаётган кирдикорларига қарши Африка бирлиги ташкилотини сақлаб қолиш учун ўз жипсликларини мустаҳкамлаш йўлида зарур бўлган ҳамма ишларни қилишлари керак, деди мувақкат ҳарбий, маъмурий кенгашнинг бош секретари Фикре-Селассие Вогдерess. Ташқи кучлар, деди у, қитъада босқинчилик ва ҳукмронлик ниятларини амалга ошириш учун Африка бирлиги ташкилотини парчалашга ва тугатишга интилмоқдалар.

(ТАСС).

ХУШХАБАРЛАР

СПОРТЧИЛАР САФИ КЕНГАЯВЕРСИН

ОБЛАСТЬ физкультура ва спорт комитети меҳнаткашлар ўртасида физкультура ва спортни янада оммалаштириш борасида эришаётган муваффақиятлари учун СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитети ҳамда маданият ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. Шунингдек, 1981 йил якунларига кўра республика социалистик мусобақасида ғолиб деб топилди.

Шу муносабат билан область физкультура ва спорт комитетининг раиси А. ҲАФИЗОВ мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди:

— Йилдан-йилга областимизда мунтазам спорт билан шуғулланувчилар сони кескин ортяпти. Уларнинг орасидан кўплаб спорт мастерлари, мастерликка номзодлар ва разрядли спортчилар етишиб чиқмоқда. Ҳозир областимизда 1300 га яқин физкультура коллективлари бўлиб, уларда 570 мингга яқин киши спорт билан шуғулланмоқда. Жойлардаги мавжуд 25 стадион, 615 футбол майдони, 125 мерганлик тири, 20 га яқин сузиш ҳавзалари, 366 спорт заллари ва 3 мингдан ортиқ спорт майдончалари улар ихтиёрига бериб қўйилган.

Областимизда ўтган йили 6 халқаро классдаги СССР спорт мастери, 74 СССР спорт мастери ва 520 га яқин мастерликка номзод тайёрланди. 2 мингга яқин киши биринчи, 171 мингдан ортиқ киши эса оммавий разряд нормативини бажарди.

Область шаҳар ва қишлоқларида ГТО кўпкураши мусобақаларини ўтказиш анъанага айланиб қолган. Бундай беллашувларда етти ёшдан — етмиш ёшгача барча қатнашади. Ўтган йили байрамона тарзда ўтган ана шундай мусобақаларда 200 минг. 150 дан ортиқ киши ГТО кўпкураши нормативларини бажарган бўлса, бу йил ана шу кўрсаткични янада орттиришни кўзлаяпмиз.

Шу кунларда областда 2200 га яқин спорт инструкторлари ва тренерлар меҳнаткашларни жисмоний чиниқтириш борасида тинмай ишлашяпти. Булардан ташқари физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада орттиришда жойлардаги жамоатчи тренерлар ва спорт инструкторлари ҳам ибратли ишларни амалга оширишяпти. Ўтган йилнинг ўзида областимизда яна шундай жамоатчи активлардан 75 мингга яқини тайёрланди.

Областимиз спорти ҳақида гап кетганда биз ўз вакилларимиз — бокс бўйича мамлакат чемпионлари З. Абдуқодиров, В. Шин, велопойга бўйича жаҳон чемпиони Ш. Загриддинов, СССР чемпионатининг олий лигасида қатнашаётган Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози чим устида хоккей қизлар командаси аъзолари ва бошқаларнинг номларини биринчи галда тилга оламиз. Улар республикамиз спорт шарафини юксак кўтаришмоқда.

Эришаётган муваффақиятларимизда Чирчиқ, Олмалиқ, Бекобод ва Ангрен шаҳарлари, Коммунистик, Оржоникидзе, Бўстонлиқ районлари физкультура ва спорт комитетларининг салмоқли улушлари бор.

Биз меҳнатимизга берилган юксак баҳога жавобан СССР 60 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олишга астойдил ҳаракат қиламиз, келгусида физкультура ва спортнинг оммавийлигини таъминлаймиз.

НАМУНАЛИ ХИЗМАТЛАРИ УЧУН

ОБЛАСТЬ Давлат страхованиеси бошқармаси шу йилнинг иккинчи квартали якунларига кўра Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида шарафли учинчи ўринни олиб, СССР Молия министрлиги ҳамда давлат муассасалари ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг диплома ва пул мукофоти билан тақдирланди. Коллективнинг меҳнатда эришаётган муваффақиятлари ҳақида бошқарма бошлиғи А. ТУРСУНОВ қуйидагиларни ҳикоя қилади:

— Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган областимиз Давлат страхованиеси инспекциялари ишчи-хизматчилари, уларнинг жойлардаги агентлари бир қатор ибратли ишларни амалга оширишяпти. Шу йилнинг иккинчи квартали мобайнида бошқармамиз томонидан Давлат страхованиесининг ҳамма турлари бўйича план 11 миллион 899,1 минг сўм ўрнига 12 миллион 415,1 минг сўм қилиб бажарилди. Ихтиёрий равишдаги страхование эса пландаги 6 миллион 176.1 минг сўм ўрнига 6 миллион 215,1 минг сўмни ташкил этди. Аҳолини ихтиёрий суръатда страхование қилиш шу йилнинг биринчи кварталига нисбатан анча ўсди.

Албатта, бундай ютуқларга эришишимизда областимиз Давлат страхованиеси ташкилотларида ишлаётган ходимларимиз, страхование агентларининг хизмати катта. Шунингдек, Давлат страхованиесига кўмаклашувчи Советларнинг тузилганлиги ишимизнинг янада яхшиланишига олиб келяпти. Йил бошида 2 минг 153 жамоатчи аъзолари бўлган 405 Совет тузилган бўлса, ҳозирги кунга келиб бундай Советларнинг сони 423 тага етди. Уларга бириккан жамоатчи активлар сони янада ортди.

Бундай Советларнинг иши Ангрен, Янгиобод, Олмалиқ, Чирчиқ ва Бекобод шаҳарларида, Тошкент, Ғалаба, Оржоникидзе районларида намунали йўлга қўйилган. Бу жойлардаги кўмаклашувчи Советлар Давлат страхованиеси агентлари билан биргаликда аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари ва турли тадбирларни амалга оширмоқда. Жойларда Давлат страхованиесига оид бурчаклар ташкил этилган. Шаҳар ва қишлоқлардаги кинотеатр ҳамда клубларда шу мавзуга бағишланган 250 дан ортиқ турли фильмлар намойиш қилинди. Меҳнаткашлар ўртасида ўтказилган 300 га яқин суҳбатларда 410 мингга яқин киши қатнашди.

Область Давлат страхованиеси ходимлари шу кунларда СССР 60 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан уддаладилар.

ЯНГИ АНЪАНАЛАР — ҲАЁТГА!

ОНАЛАРНИ ШАРАФЛАЙМИЗ

ПОЙТАХТДАГИ Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғида Чилонзор район меҳнаткашларининг оналарни шарафлаш маросими бўлиб ўтди. СССРнинг 60 йиллик юбилейига бағишланган бу тадбирга катта тайёргарлик кўрилди. Боққа оналарни шарафловчи шиорлар, йирик паннолар ўрнатилди. Карнай ва сурнайларнинг садолари узоқ-узоқлардан эшитилиб турибди. Боғнинг ёзги томоша залида маросимга ташриф буюрган меҳмонларни оркестр «Ҳар доим бўлсин қуёш» қўшиғи билан кутиб олади.

Саҳнага елкаларига қизил албонлар ташланган қаҳрамон оналар, район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари, республика Социал таъминот министрлигининг масъул ходимлари, меҳмонлар кўтариладилар.

Тантанали кечани район хотин-қизлар советининг раиси О. Жумабоева очади. Район партия комитетининг биринчи секретари Т. Содиқов ўз нутқида район меҳнаткашларининг СССР 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилаётганликлари, бу жасоратли ишда кўп болали ва қаҳрамон оналарнинг ҳам салмоқли ҳиссаси борлиги ҳақида тўхталиб ўтди.

Республика социал таъминот министрининг ўринбосари Қ. Маҳкамовага сўз берилади. Нотиқ коммунистик жамиятнинг толмас бунёдкорлари — совет хотин-қизларига, хусусан, оналарга кўрсатилаётган ғамхўрлик ҳақида алоҳида гапирди. Бугунги кунда республикамизда истиқомат қилаётган 630 минг кўп болали оналарга нафақа тўланмоқда. Шу мақсад йўлида ҳар йили 87 миллион сўмдан кўпроқ маблағ сарфланмоқда.

Қаҳрамон оналар номидан сўзга чиққан ўқитувчи К. Маҳсудова, «Таштекстильмаш» заводининг мастери М. Тўлагановалар ўзларига кўрсатилаётган беқиёс ғамхўрлик учун партия ва ҳукуматимизга чин қалбдан миннатдорчилик билдирдилар.

Райондаги болалар муассасаларида тарбияланаётган кичкинтойлар ўз оналарини муборакбод этишди, улар шаънига шеърлар ўқишди.

Тантанали кечада халқ депутатлари район Совети ижроия комитетининг раиси Н. Деҳқонхўжаев қаҳрамон оналардан 10 киши енгил автомашина билан мукофотланганлиги тўғрисидаги қарорни ўқиб эшиттирди.

Кеча охирида Муқимий номидаги ўзбек Давлат музикали драма ва комедия театрининг санъаткорлари катта концерт қўйиб бердилар.

Ф. АБДУРАСУЛОВ.

▲ СУРАТЛАРДА: (чапдан) боғча болалари қаҳрамон она Қундуз Пўлатовага гулдасталар тақдим этмоқдалар. (Ўртада) қаҳрамон оналардан Раъно Шоғиёсова, Нуралихон Шокирова, Матлуба Маҳмудова ва Кароматат Маҳсумбоева ўзаро суҳбатда. Қаҳрамон она Қутби Йўлдошева ўз набираси билан.

Автор фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

МАҲАЛЛИЙ ХОМАШЁДАН

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг «Маҳаллий хом ашё ва чиқиндилардан унумли фойдаланиш» павильонида янги экспозиция очилди. Кўргазмада ўзбек миллий санъатининг уйда тайёрланадиган нусхалари билан танишиш мумкин.

Республикамизда тайёрланадиган палак, кирпеч ва турли жилолардаги дўппилар жаҳон бозорларида ҳам юксак қадрланади. Ана шундай ноёб маҳсулотларни тайёрлашда уй бекалари ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда самарали меҳнат қилмоқдалар.

«Санама», «Бодомча», «Ироқи», «Чоргул» ва турли ялтироқ тошлар билан тикилган ажойиб дўппилар томошабинларда, айниқса, катта таассурот қолдирмоқда. Шунингдек, кўргазмадан гиламчалар, металлга ўйилган жилолар, миллий сўқ кийимлари, кийиқча, тўн, қамишдан тўқилган бош кийими, навдадан тўқилган саватлар, миллий чолғу асбоблари ҳам кенг ўрин олган. Экспонатлар бу соҳанинг ривожланиш босқичини акс эттиради.

Республикамизда ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда уйда маҳсулот тайёрлаётган ишчилар сони 12 мингга етди. Улар йилига ўнлаб минг сўмлик миқдорида маҳсулот ишлаб чиқаришади. 1985 йилга бориб бу кўрсаткич икки баравар ортади.

Қ. ЭРДОНОВ.

Спорт

КУРАШ КЕСКИНЛАШМОҚДА

Мамлакат футбол чемпионати иккинчи лига еттинчи зона командалари навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. Бу турнинг ўзига хос хусусияти шундан иборат бўлдики, турнир жадвалида 1—4 ўринларни эгаллаб турган «Динамо», «Нефтяник», «Навбаҳор», «Старт» командалари ўз рақиблари майдонида куч синашдилар. Ҳар тўрт команда ҳам сафарда чиройли ўйин кўрсатиб, ягона йўлланма учун астойдил курашаётганликларини кўрсатдилар

Жумладан, «Динамо» Нукусда маҳаллий «Амударё» командасини 1:0 ҳисобида енгди ва очколар сонини 36 тага етказди. Ана шундай ҳисоб Фрунзеда ЦОР — «Навбаҳор» матчида ҳам қайд қилинди. Бу ғалаба наманганлик футболчиларни турнир жадвалида учинчи ўриндан иккинчи ўринга кўтарилиш имконини берди Чунки, «Зарафшон» — «Нефтяник» баҳси 1:1 ҳисобида тугади. Тошкентнинг «Старт» командаси бу сафар ҳам ўз мухлисларини мамнун этди. Тошкентликлар Термизда 1:0 ҳисоби билан «Автомобилист»ни енгдилар. Энди «Старт» ҳисобида 31 очко бор.

Областимиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган «Соҳибкор» футболчилари ҳам сафарда ўйнадилар. «Хива» — «Соҳибкор» ўйини 1:1 ҳисоби билан тугади. Жанговар дуранг халқободлик футболчиларнинг турнир жадвалида яна бир поғона юқорига кўтарилишини таъминлади. Ҳозир еттинчи ўринни эгаллаб турган «Соҳибкор» 25 очкога эга. Областимиз вакиллари ўзидан олдинги ўринни эгаллаб турган аксарият командаларга нисбатан иккитадан ўйинни кам ўтказганлигини ҳам алоҳида қайд этиб ўтиш керак.

Шу турда энг йирик ҳисоб Фрунзе ва Хоразм шаҳарларида қайд этилди. «Олой» «Хўжанд»ни, «Хоразм» «Шаҳрихончи»ни бир хил 3:2 ҳисобида енгди. «Пахтакор» —«Ҳисор» баҳси 2:0 ҳисобида тугади.

«ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛАМИЗ!» КОНКУРСИГА

ЧОРРАҲА МАЛИКАСИ

БИРИНЧИ УЧРАШУВ

ШАҲАР уйғонмоқда. Кўчалар эрта тонгдан ишга отланган одамлар, турли машиналар билан гавжум. Мен ҳам машинамда улар орасидаман. Ёнимда ўтирган ўғлимни боғчасига ташлаб ўтишим керак. Хаёл оғушида бўлиб, чорраҳага келиб қолганимни ҳам сезмабман. Акселератор педалидан оёғимни олдим ва светофорга қарадим. Унда сариқ ранг ёнарди. Тормозни босиб машинани тўхтатгунимча қаршимдаги светофор чироғи қизил рангга алмашиб қолди. Шу пайт кетма-кет хуштакнинг чуриллагани эшитилди. Ўртада турган ГАИ инспектори қўлидаги ола-була таёқчаси билан чорраҳани бўшатишимни ишора қиларди. Чорраҳадан ўтиб, машинани йўлнинг четида тўхтатдим.

Инспектор мен томонга келаётган эди. Қўлимда ҳужжатларни ушлаганча машинадан чўчиброқ тушдим ва у томонга юрдим. Милиция формасидаги бу ёшгина қизнинг пилоткасидан чиқиб турган бир тутам сочини шамол ўйнар, гоҳ юзга тушириб, гоҳ орқага тортқиларди. Қотмадан келган, ўрта бўйли, қорача бу қизнинг чеҳрасида ҳеч қандай важоҳат сезилмас, нигоҳи самимий эди.

— ГАИ инспектори Жўрабоева, — деди у қўлини чеккасига қўйиб честь бериб ва ҳужжатларимни сўради. Паришонроқ бўлиб ҳужжатларимни унга узатдим. Инспектор уларни синчковлик билан текширди ва менга юзланди:

— Ҳаракат хавфсизлиги қоидасини бузганингизни билдингизми?

— Шошиб келаётгандим, сариқ чироқда чорраҳага кириб қолибман. — дея тан олдим мен, — сизни кўргандан кейин эса беихтиёр тормозни босдим

Инспектор мени сўзимни бўлмай эшитди ва йўл қўйган хатойимни тўлароқ тушунтира бошлади. Мен эса яқингинада олган ҳайдовчилик гувоҳномамга қўшиб берилган огоҳлантириш талонида битта тешик пайдо бўлиши кўз олдимга келиб, унга сергакланиб қарардим.

— Светофорнинг сариқ чироғи ҳайдовчини огоҳлантириб, кейинги ҳаракатини таъқиқлайди. Сиз эса бу пайтда чорраҳа ичкарисида бўлганингиз учун ҳаракатни давом эттириб, чорраҳани бўшатиб чиқиб кетишингиз керак эди.

Инспектор қиз машина номерини ва бошқа нималарнидир дафтарига ёзди ва ҳужжатларимни қайтариб бераркан, деди:

— Биринчи сафар сизни оғзаки огоҳлантирдим, кейин яна такрорланса...

— Раҳмат, энди хушёр бўламан, қоидани бузмайман...

...Дўстим билан суҳбатлашиб ўтирарканман, у тилга олган қиз касбдошим, Тошкент шаҳар Давлат автоинспекцияси бошқармаси қошидаги дивизионда хизмат қилувчи сержант Нигора Жўрабоева эканлигини дарров билдим. Суҳбатдошимнинг у ҳақидаги илиқ гаплари, табиий, мени ҳам қувонтирди. Дўстим сўзлаб берган бу воқеа сабаб бўлиб, менда Нигора билан яқинроқ танишиш истаги туғилди.

ИККИНЧИ УЧРАШУВ

— ЎЗИНГИЗ ҳақингизда, милиция ишига, айнан ГАИга киришингиз тўғрисида гапириб берсангиз, — сўрадим Нигорадан.

— Оиламизда 10 боланинг тўнғичиман. Отам пенсионер, онам эса қишлоғимиздаги поликлиникада ишлайдилар. Чиноз районидаги эски Тошкент кишлоғида ўрта мактабни битириб, тўғри милицияга ишга кирдим. 1975 йил бўлса керак, дугоналарим билан Тошкентга келганимизда, шаҳарни томоша қилиб юриб, катта кўча олдидан чиқиб қолдик. Машиналар оқимининг кети узилмайди. Катта чорраҳанинг ўртасида милиция формасини кийган қиз қўлидаги ола-була таёқчасини кўтариб-туширар, ҳаракатлари ўзига жуда ярашарди. У қўлидаги «сеҳрли» таёқча билан чорраҳага келган машиналарни жиловлаб қўяётгандек эди. Унинг ишораси билан йўлдаги беҳисоб машиналар оқими тўхтар бироздан сўнг яна ҳаракатга келарди. Энди билсам, бу қиз ўша йиллари Тошкент шаҳрида биринчи ташкил этилган аёллар взводининг ГАИ инспектори экан. Менда ҳам бу касбга ҳавас ўша ерда, чорраҳада уйғонган эди...

Нигора ҳақида у хизмат қилаётган дивизион командирининг сиёсий-тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари, милиция майори З. Нозиров шундай дейди:

— Милиция сержанти Н. Жўрабоева пойтахтимиз йўлларида ҳаракат хавфсизлигини таъминлашда аъло хизмат қилиш билан бирга, жамоат ишларида ҳам фаол иштирок этаяпти. Хизматдан бўш вақтларида мактабларда, боғчаларда бўлиб, болалар билан йўл ҳаракати қоидалари мавзуида суҳбатлар ўтказади. У ҳозир СССР Ички ишлар министрлиги қошидаги Тошкент ўрта-махсус милиция мактабини битириш арафасида...

— Сизни ҳайдовчилар тушунишадими? — сўрайман Нигорадан.

— Ҳа, транспорт воситаларини бошқараётган ҳайдовчилар орасида профессионаллар ҳам, кам тажрибали ҳаваскорлар ҳам бор. Ана шунга қараб иш тутиш керак. Улар билан ишлашда умумий тил топа билиш даркор. Қоидабузар ҳайдовчини тўхтатганда қисқа ва аниқ қилиб унинг хатосини кўрсатиб бериш ва огоҳлантириш керак. Улар билан яхши муомалада ва ширин сўз бўлсангиз, улар албатта сизни тушунишади. Тушундими, демак иккинчи маротаба қоидани бузмайди. Атайлаб, билиб туриб қоидани бузган ҳайдовчиларга эса жиддий жазо берилади. Начора, улар ҳам тушунишади...

Яқинда Нигоранинг ҳаётида қувончли воқеа бўлди. У партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинди.

...Тошкент Давлат автоинспекцияси бошқармасининг ҳовлисида йўл назорати инспекторларининг ҳар кунги хизмат олдидан бўладиган йиғилиши ўтяпти. Ўзига ярашиб турган милиция формасини кийган йигит ва қизлар сафи бир текисда. Булар орасида милиция аълочиси Нигора Жўрабоева ҳам бор. Ҳамкасблари қатори у ҳар кунгидек бугун ҳам йўлларимизда бахтсиз ҳодисалар юз бермасин деб, инсонлар ҳаёти ва саломатлиги посбонлигига отланяпти...

Б. ЮСИРОВ,
Тошкент шаҳар Давлат автоинспекцияси бошқармаси агитация ва пропаганда бўлимининг бошлиғи, милиция капитани.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
1 СЕНТЯБРДА
ҲАМЗАнинг
«БОЙ ИЛА ХИЗМАТЧИ» СПЕКТАКЛИ БИЛАН

56-МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ:

1—2/IX да — **Бой ила хизматчи.**
3/IX да — **Келинлар қўзғолони.**
4—5/IX да — **Бой ила хизматчи.**
7/IX да — **Гурунг.**
8/IX да — **Абу Али ибн Сино.**
9/IX да — **Нодирабегим.**
10/IX да — **Ўн учинчи раис.**
11/IX да — **Бой ила хизматчи.**
12/IX да — **Ғариблар.**
14/IX да — **Олтин девор.**
15/IX да — **Кузнинг биринчи куни.**
16/IX да — **Келинлар қўзғолони.**
17/IX да — **Ганг дарёсининг қизи.**
18/IX да — **Шошма, қуёш.**
19/IX да — **Бой ила хизматчи.**

Спектакллар соат 19.30 да бошланади.
Касса соат 12.00 дан ишлайди.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА:
1983 йил учун
ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА
ИДОРАЛАРДАН ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА.

ИДОРАЛАРДАН ОБУНАЛАРНИ 31 АВГУСТГАЧА «СОЮЗПЕЧАТЬ» АГЕНТЛИКЛАРИДА РАСМИЙЛАШТИРИШ МУМКИН. Кўрсатилган муддатдан сўнг заявкалар расмийлаштирилмайди.

Эслатиб ўтамиз, «Плакат» нашриёти нашри ва «Аргументи и факти» бюллетенига обуна корхона ва ташкилотларга даврий нашрлар обунаси учун ажратилган суммадан ортиқча пул ҳисобига қабул қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИНИНГ «СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти базасидаги
9-ПОЛИГРАФЧИЛАР БИЛИМ ЮРТИ ФИЛИАЛИ
1982—1983 ўқув йили учун
ўрта маълумотга эга бўлган йигит ва қизларни қуйидаги
ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қўлда ва машинада ҳарф терувчилар; қабариқ, офсет ва ботиқ босма матбаачилари; брошюра муқоваловчилар.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқиш рус тилида олиб борилади.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади. Улар кейинчалик доимий турар-жой ва прописка билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳоларга битирган ва 3 йил мобайнида Нашриётда ишлаганлар полиграфия олий ўқув юртларига киришда имтиёзга эга бўладилар.

Ўқиш муддати иш стажига қўшилади.

Ўқиш даврида 70 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: паспорт, маълумоти тўғрисида аттестат, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, 4 та фотосурат (3х4 см.), 2 та фотосурат (3х6 см.).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

«ТАШХОЗТОРГ» МАГАЗИНЛАРИ
КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАРГА
«БК-1500» КОНДИЦИОНЕРЛАРИНИ
ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН
(майда-улгуржи савдо лимитига ҳисобламасдан)

С О Т А Д И

«ТАШХОЗТОРГ» МАГАЗИНЛАРИНИНГ АДРЕСИ:

2-Первомайск бозори.
4-Фарҳод кўчаси, 17-«а»-уй.
5-«Техника рўзғорда» — Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти.
8-Черданцев кўчаси, 22-уй.
10-Фарҳод ярмаркаси.
11-Энгельс кўчаси, 46-уй.
15-Уйғур кўчаси, 624-уй.
16-П. Морозов кўчаси, 25-уй.
17-Сергели бозори.
22-«Мингта майда-чуйда» — Муқимий кўчаси, 4-уй.
27-Мирзааҳмедов кўчаси, 1-уй.
31-Боткин кўчаси, 7-уй.
34-М. Ҳасанова кўчаси, 33-«а»-уй.

«ТАШХОЗТОРГ».
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИГА
Тошкент шаҳрининг турли районларида жойлашган автомат телефон станцияларида ишлаш учун
автомат телефон станциялари, абонент қурилмаларининг линия иншоотлари, таксофонларга хизмат кўрсатиш учун инженерлар, электромеханиклар, электромонтёрлар; қалайловчи-кабелчилар, энергетика цехининг электромонтёрлари, справка-информация цехининг телефонистлари
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш бюроси.

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси коллективи редакция ходими А. Носировага отаси

Эшонқул ГЕЛДИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 13471. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1669. 13